Grünsler

DE
IMITATIONE THEOGNIDEA

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

PHILOSOPHORUM ORDINE

ACADEMIAE IMPERATORIAE WILHELMAE

ARGENTORATENSIS

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

RICHARDUS KUELLENBERG

SLEIDENSIS

ARGENTORATI

APUD CAROLUM I. TRUEBNER.

MDCCCLXXVII.

PATRI · CARISSIMO

ET

GUILELMO · STUDEMUND

PRAECEPTORI · SUO

S·

„*Γαλάτων ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸν μὲν Ὅμηρον αὐτὸν ἐμοῦντα, τοὺς δ' ἄλλους ποιητὰς τὰ ἐμημεσμένα ἀρυτομένους*" Aelianus[1]) narrat. Imago foedissima et nimis in falsum aucta, quamquam veri aliquid rei subest. Nam ex Homero tanquam e fonte perenni omnes fere poetae Graeci hauserunt. Quae „*Χῖος ἔειπεν ἀνήρ*", quae „*Ὅμηρος ἄεισε λαοῖς*", ea pulchra, ea imitatione digna erant, et optimi poetae ei habebantur, qui *ὁμηρικοί* essent. Nec solum ingenium Homeri poetae Graeci sequi studebant, sed etiam genus eius dicendi adeo ad imitandum sibi proponebant, ut et Boeotorum et omnino omnia posterioris aetatis carmina epica Homeri vestigia secuta sint.[2]) Similia autem de eo poesis genere, quod proxime accedit ad carmen heroicum, de elegiaca poesi dici possunt. Quae cum in eisdem fere regionibus, quibus epica poesis maxime florebat, orta esset, et cum metrum elegiacum ab heroico originem traxisset,[3]) poetas elegiacos suadente ipsa metri necessitate initio quidem simili, ne dicam eodem, dicendi genere atque Homerum usos esse ex Callini potissimum et Tyrtaei reliquiis intellegi potest, quorum utriusque poesis tota fere pendet ex Homerica. Nec mirum, nam quae supra de Homeri imitatione diximus, fere de omni Graecorum poesi in universum dici possunt, atque longe aberat ut „ipsi sibi exempla" essent poetae, immo, quae alii pulchre et egregie dixissent, ea sua facere nec poetae dubitabant neque

---

[1]) Ael. v. h. XIII, 22.

[2]) cfr. Zingerle, zu späteren lat. dichtern p. 97.

[3]) cfr. Rossbach und Westphal, griech. metrik II², p. 351: „das akatalektische hexametron wird mit einem dikatalektischen hexametron verbunden. Zu den beiden akatalektischen tripodien des hexametrons treten nämlich zwei katalektische tripodien als zweiter vers hinzu."

iterum atque iterum audire Graeci gravabantur.[1]) Sane pauca tantum elegiae Graecae fragmenta exstant, sed ex eis quoque, quae ad nostram aetatem pervenerunt, perspici potest poetas elegiacos saltem initio diligentissime epicos secutos, sensim pedetemptimque liberius incessisse suisque legibus usos esse. Quamquam hac de re fusius dicere nostrum non est. Quid enim Theognis Megarensis aliis poetis debeat, id solum quaerere et exemplis illustrare nobis proposuimus.[2])

I.

a) Alius poetae versum integrum Theognis suis versibus videtur inseruisse hunc:

v. 147: *ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ᾽ ἀρετή ᾽στιν.*

Sane idem versus etiam in Phocylideis legebatur. Vide quae Bergk ad hunc locum adnotavit[3]): „affert idem Grammaticus Osanni, Aristotel. Eth. Nic. V, 3: *καὶ παροιμιαζόμενοί φαμεν· ἐν δὲ δικ. κτλ.* Usus eodem versu etiam Phocylides, vid. Mich. Ephes. ad illum locum: *ἡ δὲ παροιμία Θεόγνιδός ἐστιν, ὡς Θεόφραστός φησιν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἠθῶν λέγων, ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν ἠθικῶν, ὡς Φωκυλίδης αὐτοῦ μέμνηται, καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν καὶ Φωκυλίδην αὐτῇ*

---

[1]) cfr. Bergk, griechische literaturgeschichte I, p. 523 et 878; de Leutsch in Philol. XXX, p. 217.

[2]) Qua in quaestione tractanda hanc viam ingressus sum, ut omnino vss. 1231 sqq. et e vss. 1—1230 neglegerem eos versus, quos Bergk a Theognideis separavit, quamquam viro doctissimo in omnibus rebus prorsus assentiri non ausim.*) Disserui igitur de solis versibus 1—114. 117—196. 209—10. 213—226. 233—254. 257—260. 267—270. 279—314. 319—372. 381—466. 497—502. 509—510. 523—526. 529—30. 535—566. 571—584. 591—666. 687—718. 729—30. 753—792. 797—824. 831—860. 869—876. 885—890. 895—902. 949—982. 989—992. 1013—16. 1023—54. 1059—62. 1071—1130. 1133—1208. 1217—26. 1229—30.

*) De vss. 903 sqq. recte iudicasse mihi videtur Welcker (Theognidis reliquiae p. 142): „ieiuni alicuius Grammatici exercitatio ea fuerit.“ cfr. Bergk PL, p. 542 „ . . . poeta (sive Theognis, sive alius quis) . . . “ vss. 1129—1132 in duas particulas dirimendi sunt. vss. 1129—30 Theognidi tribuo.

[3]) PL, p. 494.

καὶ Θέογνιν χρήσασθαι.“ Quare veri vix dissimile est hunc versum neque ad Phocylidem neque ad Theognidem auctorem referendum esse, sed utrumque poetam e communi fonte antiquiore eum hausisse et carminibus suis inseruisse.

b) nonnullos versus ex aliorum carminibus petitos plus minusve mutavit: ex Homericis carminibus:

v. 239: ῥηϊδίως· θοίνης δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ ἐν πάσαις
cfr. Il. 10, 217: αἰεὶ δ᾽ ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
v. 707: ὅντινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψῃ
cfr. Od. 4, 180: πρίν γ᾽ ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
v. 713: οὐδ᾽ εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα
cfr. Od. 19, 203: ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
cfr. etiam Hes.[1]) theog. 27: ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
v. 803: οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει
cfr. Il. 12, 242: ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
v. 1143: ἀλλ᾽ ὄφρα τις ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο
cfr. Il. 18, 61: ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.[2])

ex Hesiodi carminibus:

v. 401: μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
cfr. erg. 694: μέτρα φυλάσσεσθαι· καιρὸς δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
v. 821: οἳ δ᾽ ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας
cfr. erg. 135: αἶψα δὲ γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας.

ex aliorum carminibus:

v. 425 et 427: πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
φύντα δ᾽ ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι.

---

[1]) editionis Goettlingianae.

[2]) Legitur idem versus Il. 18, 442. Ex his locis coniecit de Leutsch (cfr. PL, p. 554) etiam apud Theognidem scribendum esse ὄφρα δέ τις pro ἀλλ᾽ ὄφρα τις. Recte, ut mihi videtur, nam ὄ syllaba correpta non placet. Ex eadem causa Bergkii coniecturam in v. 252 ὄφρ᾽ ἂν ᾖ pro ὄφρ᾽ ἂν non probandam esse puto. Ceterum cfr. ad v. 1143 etiam Steph. thes. V, p. 2460.

Quos ad versus Bergk[1]): „fuerunt, inquit, antiqui versus, quos Midae Silenus ferebatur olim dixisse, *ἀρχὴν μὲν μὴ κτλ.*, quos imitatur Theognis.“ [2])

v. 153: *τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται*
cfr. Sol. 8: *τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.* [3])

v. 168: *ἀνθρώπων ὁπόσους ἥλιος καθορᾷ.*
cfr. Sol. 14, 2: *πάντες ὅσους θνητοὺς ἥλιος καθορᾷ.*

II.

1. a) Versuum partes quae et apud Theognidem et apud Homerum in fine hexametri leguntur:

v. 13 *κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε*: Il. 21, 548 *βαρείας κῆρας ἀλάλκοι.* cfr. Hes. theog. 527 *κακὴν δ' ἀπὸ νοῦσον ἄλαλκεν.* — v. 767 *κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι*: Il. 4, 11 *κῆρας ἀμύνει.* 12, 402 *κῆρας ἄμυνεν* (cfr. etiam 1, 67).

v. 49 *φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται*: Od. 7, 316 *φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.*

v. 53 (*λα*)*οὶ δὲ δὴ ἄλλοι*: Il. 11, 524 *οἱ δὲ δὴ ἄλλοι.*

---

[1]) PL, p. 512. [2]) Aliter de Leutsch (Philol. XXX, p. 202—6) iudicat: „Theognis hat für diese sentenz ein altes, prosaisches dictum benutzt und diese seine fassung ist dessen später berühmteste form geblieben.“

[3]) cfr. Clemens Al. Strom. VI, p. 740: „*Σόλωνος δὲ ποιήσαντος· τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅτ' ἂν πολὺς ὄλβος ἕπηται, ἄντικρυς ὁ Θέογνις γράφει· τίκτει τοι κόρος ὕβριν ὅτ' ἂν κακῷ ὄλβος ἕπηται.*“ Haec non est cur in dubitationem vocemus. Bene de hac re disseruit de Leutsch in Philol. XXIX, p. 515 sq.: „die kenntniss der poesie . . . sowie der grundsätze über gegenseitige benutzung der gedichte ward ohne zweifel ganz bedeutend durch die reisen und den verkehr der dichter unter einander gefördert . . . . Und hiervon war denn die folge, dass Theognis . . . . auch diesen verkehr und somit auch die neben ihm lebenden dichter und denker . . . . in seinen gedichten berührte und besprach . . . . es tritt uns also hier ein verhältniss entgegen, wie es zwischen Alkman und spartanischen dichtern und dichterinnen existierte, zwischen Solon und Mimnermos, Sappho und Alkaios, Simonides und Timocreon, Pindar und Bacchylides, Phrynichos und Aeschylos, Sophokles und Euripides u. s. w. u. s. w.“

v. 71 *καὶ πολλὰ μογῆσαι*: Il. 9, 492 et Od. 5, 223 et 8, 155 *καὶ πόλλ' ἐμόγησα*. Il. 23, 607 *καὶ πόλλ' ἐμόγησας*.
v. 81 *ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες*: Il. 22, 263 *ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν*. Eadem clausula legitur: Theogn. 765. h. Merc. 391. Similes formulae: Hes. erg. 13. 112. Tyrt. 5, 5.
v. 99 *ἐνὶ θυμῷ*: Il. 2, 223.
v. 113 *φίλον ποιεῖσθαι ἑταῖρον*: Il. 1, 345 *φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ*. — v. 643 *φίλοι γίνονται ἑταῖροι*: Od. 12, 309 *φίλους ἔκλαιον ἑταίρους*.
v. 131 *πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον*: Od. 6, 287 *πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων*.
v. 137 *κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκεν*: Od. 15, 488 *κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκεν*.
v. 139 *ὅσσ' ἐθέλησιν*: Od. 10, 22 *ὅν κ' ἐθέλησιν*.
v. 157 *ἄλλοτε ἄλλως*: Od. 4, 236 *ἄλλοτε ἄλλῳ*.
v. 175 *βαθυκήτεα πόντον*: Od. 3, 158 *μεγακήτεα πόντον*.
v. 177 *οὔτε τι εἰπεῖν*: Il. 4, 22 *οὐδέ τι εἶπεν*.
v. 209 *πιστὸς ἑταῖρος*: Il. 15, 437. — v. 529 *πιστὸν ἑταῖρον*: Il. 17, 500.
v. 215 *ποτὶ πέτρῃ*: Od. 5, 415.
v. 237 *ἐπ' ἀπείρονα πόντον*: Il. 1, 350.
v. 241 *νέοι ἄνδρες*: Od. 17, 294.[1])
v. 243 *ὑπὸ κεύθεσι γαίης*: Il. 22, 482. Eadem formula legitur Hes. theog. 300. 334. 483. Similiter Aeschyl. Eum. 1036. Eur. Hel. 129. 774.
v. 251 *καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή*: Od. 8, 580.
v. 293 *ἀλλά μιν ἔμπης*: Il. 2, 297 *ἀλλὰ καὶ ἔμπης*.
v. 319 *ἔμπεδον αἰεί*: Il. 10, 361 *ἐμμενὲς αἰεί*.
v. 321 *βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσῃ*: Il. 7, 205 *βίην καὶ κῦδος ὄπασσον*. Od. 15, 320 *χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει*. Hes. erg. 167 *βίοτον καὶ ἤθε' ὀπάσσας*. Sol. 19, 5 *χάριν καὶ κῦδος ὀπάζοι*.
v. 339 *θεὸς εἶναι*: Od. 1, 323 *θεὸν εἶναι*.
v. 361 *πῆμα παθόντος*: Od. 7, 195 *πῆμα πάθησιν*.
v. 367 *νόον ὄντιν' ἔχουσιν*: Il. 22, 382.

---

[1]) Etiam ex hac causa, quod *νέοι ἄνδρες* in clausula Homerica legitur, Mauricii Schmidtii coniectura (cfr. Mus. Rhen. n. XX, p. 306) *λιγυφθόγγοισι νεᾶνες* pro *λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες* non probanda est.

v. 369 *κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί*: Il. 9, 319 *κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός*.
v. 393 *πολλὸν ἀμείνων*: Il. 6, 479. Od. 2, 117. 7, 111.
v. 427 *πύλας Ἀΐδαο περῆσαι*: Il. 5, 646 *πύλας Ἀΐδαο περήσειν*. Eadem formula Il. 23, 71.
v. 429 *φρένας ἐσθλάς*: Il. 17, 470.
v. 499 *ἴδριες ἄνδρες*: Od. 7, 108 *ἴδριες ἀνδρῶν*.
v. 545 *αἰθομένοις ἱεροῖσιν*: Il. 11, 775. Eadem formula Od. 12, 362.
v. 549 *πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει*: Il. 20, 31 *πόλεμον δ' ἀλίαστον ἔγειρεν*. cfr. Il. 3, 165 *πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν*. Sol. 4, 19 *πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει*.
v. 553 *διαπρήξουσι κέλευθον*: Od. 2, 213 *διαπρήσσωσι κέλευθον*. Eadem formula Il. 1, 483 et Od. 2, 429 (conf. h. Merc. 200).
v. 557 *ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς*: Il. 10, 173. Similiter Simon. C. 99, 1. Aeschyl. Choeph. 883. Soph. Ant. 996. Eur. Herc. f. 630. Theocr. 22, 6.
v. 617 *πάντα τελεῖται*: Il. 2, 330. 14, 48. Od. 18, 271. 2, 176. 5, 302. 13, 178.
v. 619 *ἀχνύμενος κῆρ*: Il. 7, 428. Eadem formula Hes. sc. 435.
v. 711 *Σίσυφος ἥρως*: Similiter Homerus (Il. 6, 35) *Λήϊτος ἥρως* etc.
v. 757 *αἰθέρι ναίων*: Il. 2, 412. Eadem formula Il. 4, 166. Od. 15, 523. Hes. erg. 18.
v. 759 *αὐτὰρ Ἀπόλλων*: Il. 16, 728. 21, 538.
v. 773 *πόλιν ἄκρην*: Homerus in formula *ἐν πόλει ἄκρῃ* Il. 6, 88. 297. 317. 7, 345.
v. 779 *περὶ βωμόν*: Il. 1, 448.
v. 819 *ἔνθα μάλιστα*: Il. 11, 528.
v. 837 *δειλοῖσι βροτοῖσιν*: Il. 22, 31. 76. 24, 525. Od. 11, 19. 12, 341. 15, 408. Hes. erg. 686.
v. 839 *οὐδέ με πείσεις*: Il. 11, 648.
v. 869 *οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν*: Il. 15, 36. Hes. theog. 110. 702. 840.
v. 873 *οὐδέ σε πάμπαν*: Il. 12, 406 *οὐδ' ὅγε πάμπαν*.
v. 897 *ἄνδρεσσι καταθνητοῖς χαλέπαινεν*: Il. 16, 386 *ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ*.

v. 949 λέων ὥς ἀλκὶ πεποιθώς: Il. 5, 299. Similiter Il. 17, 61. Od. 6, 130.
v. 951 πόλιν οὐκ ἀλάπαξα: Il. 2, 367 πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις.
v. 959 ἀπὸ κρήνης μελανύδρου: Il. 16, 160. 21, 257. Cfr. etiam Il. 9, 14. 16, 3. Od. 20, 158. h. Pan. 20.
v. 973 ἐπὶ γαῖα καλύψῃ: Il. 14, 114 κατὰ γαῖα καλύπτει.
v. 1031 ἄλγος ἀέξων: Od. 24, 231 πένθος ἀέξων.
v. 1033 θεῶν δ᾽ εἱμαρμένα δῶρα: Il. 20, 265 θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.
v. 1053 θυμός τε νόος τε: Od. 2, 281 βουλήν τε νόον τε.
v. 1087 ἐν Λακεδαίμονι δίῃ: Od. 4, 702 ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
v. 1119 Φοῖβος Ἀπόλλων: Il. 1, 43. 64.
v. 1125 νηλέϊ θυμῷ: Od. 9, 272. 287. 368.
v. 1185 φαεσιμβρότου ἠελίοιο: Od. 10, 138. Hes. theog. 958.
v. 1197 ὀξὺ βοώσης: Il. 17, 89 ὀξὺ βοήσας.

b) Versuum partes, quae et apud Theognidem et apud Hesiodum in fine hexametri leguntur:

v. 9 ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη: theog. 858 στενάχιζε δὲ γαῖα πελώρη. cfr. theog. 173 γήθησεν δὲ μέγα φρεσὶ Γαῖα πελώρη. Il. 19, 362 γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθών. Similiter h. Ap. D. 118. h. Cer. 14.
v. 179 γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης: theog. 762. cfr. Il. 2, 159 εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
v. 289 ἐσθλὰ κακοῖσιν: erg. 179.
v. 291 καὶ ὕβρις: erg. 191 καὶ ὕβριν. Eisdem vocabulis clauduntur apud Theogn. v. 307. 603. 835.
v. 387 κρατερῆς ὑπ᾽ ἀνάγκης: theog. 517. cfr. Theogn. 195 κρατερή μιν ἀνάγκη.
v. 419 ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης: erg. 15.
v. 591 θνητοῖσι βροτοῖσιν: theog. 903 καταθνητοῖσι βροτοῖσι.
v. 607 et 755 ἐς δὲ τελευτήν: erg. 333.
v. 695 παρασχεῖν ἅρμενα πάντα: theog. 639 παρέσχεθεν ἅρμενα πάντα.
v. 791 καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ: sc. 282 ὑπ᾽ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ.
v. 1023 ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω: erg. 815 ἐπὶ ζυγὸν αὐχένι θεῖναι.[1])

---

[1]) Recte Hermannus coniecit apud Hesiodum scribendum esse ἐπὶ

v. 1121 *κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων*: erg. 115.
v. 1145 *ἀγλαὰ μηρία καίων*: erg. 337 *ἀγλαὰ μηρία καίειν.*

c) Ex hymnis Homericis:

v. 5 *πότνια Λητώ*: h. Ap. Del. 12.[1])

Tot igitur hexametrorum clausulae cum Homericam memoriam referant, memorabile sane est, quod quattuor hexametri Theognidei vocabulis clauduntur, quorum syllabas aliter dimetitur Theognis atque Homerus:

1) *ι* vocalis in *κάκιον* apud Homerum ceterosque epicos brevis, apud Atticos poetas longa est. Eadem apud Theognidem producitur in fine vss. 811 et 1175, corripitur et in vss. 21 et 1111 et quotienscunque occurrit in pentametris.

2) *ι* vocalis in *ἀνιάω, ἀνίη, ἀνιηρός* apud Homerum ubique longa (vid. Ebeling lex. Homer. p. 131), apud Theognidem constanter brevis est: in fine vs. 1205 *ἀνιῷτο.* Legitur quidem in vs. 668 *ἀνῑῴμην,* sed hic versus alius poetae est, Eueni Parii ut Bergk putat; ceterum locus corruptus est.[2])

3) Praeterea moneo *θεῶν* in fine vs. 171 id est in arsi per synizesin legendum esse. Genetivus pluralis huius vocis per synizesin apud Homerum nusquam legitur, sed apud Hes.

ζυγὸν αὐχένι (codd. *αὐχένα*) *θεῖναι βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι κτλ.* cfr. erg. 581 *ἐπὶ ζυγὰ βουσὶ τίθησιν.*

[1]) Poetam, sive Theognis is fuit sive alius nescio quis, in vs. 1—10 componendis hymnorum genus dicendi imitandum sibi proposuisse ex his intellegi potest: v. 1 *ὦ ἄνα*: h. Ap. P. 1 et 348. ‖ *Λητοῦς υἱέ, Διὸς τέκος*: cfr. h. Ap. P. 367 *Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ.* ‖ v. 1 sq. *οὔποτε σεῖο λήσομαι*: cfr. h. Ap. D. 1 *μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.* ‖ v. 2 *ἀρχόμενος οὐδ' ἀποπαυόμενος*: cfr. frgmt. h. Bacch. XXXIV, 17 sq. *οἱ δέ σ' ἀοιδοὶ ᾄδομεν ἀρχόμενοι λήγοντές τ'.* ‖ v. 3 sq. *ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν σε καὶ ὕστατον ἔν τε μέσοισιν ἀείσω*: cfr. h. Ap. 21, 4 *σὲ δ' ἀοιδὸς . . . πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.* ‖ v. 5 *Φοῖβε ἄναξ*: cfr. h. Ap. P. 79 *Φοῖβε ἄναξ ἑκάεργε.* ‖ *ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ*: cfr. h. 16, 3 *τοὺς . . . τέκε πότνια Λήδη.* ‖ v. 6 sq. *φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη . . . ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ*: cfr. h. Ap. D. 17 sq. *κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος . . . ἀγχοτάτω φοίνικος, ἐπ' Ἰνωποῖο ῥεέθροις,* et 117 *ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε.* ‖ v. 9 *ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη*: cfr. h. Ap. D. 118 *μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν.* ‖ Praeter hos versus vix certa imitationis ex Homericis hymnis expressae vestigia exstant apud Theognidem.

[2]) Vid. Bergk PL, p. 529.

theog. 44 in thesi primi et in h. Cer. vs. 55 in arsi primi et v. 259 in arsi alterius pedis.[1])

2. Versuum partes, quae et apud Theognidem et apud Homerum aliosque in initio hexametri leguntur:

v. 1 *ὦ ἄνα*: h. Ap. P. 1 et 348. Homerus *Ζεῦ ἄνα* Il. 3, 351 || v. 3 *ἀλλ' αἰεί*: Il. 3, 408 || v. 5 et 773 *Φοῖβε ἄναξ*: h. Ap. P. 79 || v. 11 *Ἄρτεμι . . . θύγατερ Διός*: Od. 20, 61 || v. 15 *Μοῦσαι καὶ Χάριτες*: h. 27, 15 *Μουσῶν καὶ Χαρίτων* || v. 21 et 135 *οὐδέ τις*: Od. 24, 159 || v. 27 *σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι*: Hes. erg. 286 *σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω.* cfr. Od. 5, 143 *αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι* || v. 61 sq. *φίλον ποιεῦ . . . | ἐκ θυμοῦ*: Il. 9, 486 *ἐκ θυμοῦ φιλέων* || v. 99 *ἀντὶ κασιγνήτου*: Od. 8, 546 || v. 135 *οὐδέ τις ἀνθρώπων*: Od. 7, 31 *μηδέ τιν' ἀνθρώπων* || v. 145 sq. *βούλεο . . . . | ἤ*: Od. 12, 350 sq. *βούλομ' . . . . . | ἤ* || v. 157 *Ζεὺς γάρ τοι*: Il. 11, 543 *Ζεὺς γάρ οἱ* || v. 167 *ἄλλ' ἄλλῳ*: Il. 4, 268 *ἀλλ' ἄλλους* || v. 245 *οὐδὲ τότ' οὐδέ*: Il. 5, 20 *οὐδὲ γὰρ οὐδέ* || v. 253 *αὐτὰρ ἐγών*: Od. 1, 88 || v. 341 *ἀλλὰ Ζεῦ*: Il. 8, 242 || v. 351 et 649 *ἆ δειλή*: Od. 14, 361 *ἆ δειλέ* || v. 353 *ἀλλ' ἴθι*: Il. 1, 32 et duodecies alibi || v. 393 sqq. *ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὸν ἀμείνων φαίνεται . . . | τοῦ μὲν γὰρ . . . . | τοῦ δ' . . .*: Il. 13, 278 sqq. *ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνήρ, ὅς τ' ἄλκιμος, ἐξεφαάνθη | τοῦ μὲν γὰρ . . . . | τοῦ δ' . .* || v. 439 *νήπιος ὅς*: Hes. fragm. 186. Cypria 19 (cfr. etiam Hom. Il. 2, 38 et sexcenties alibi) || v. 601 *ἔρρε*: Il. 8, 164 || v. 663 *αἶψα μάλ'*: Il. 19, 149 || v. 687 *οὐκ ἔστιν*: Il. 14, 212 || v. 711 *ἀλλ' ἄρα*: Od. 3, 259 || v. 713 *οὐδ' εἰ*: Il. 2, 489 || v. 777 *ἦρος ἐπερχομένου*: h. Cer. 455 *ἦρος ἀεξομένοιο.* Formae contractae vocis *ἔαρος* apud Homerum non leguntur; *ἔαρι* et *ἔαρος* in prima versus thesi per synizesin leguntur Hes. erg. 462. Mimn. 2, 2 || v. 849 *οὐ γὰρ ἔθ'*: Il. 2, 641 || v. 853 *ἤδεα μὲν . . . ἀτὰρ . . . δὴ νῦν*: Il. 14, 71 sq. *ἤδεα μὲν . . . . . | οἶδα δὲ νῦν.* opponuntur *μὲν* — *ἀτὰρ* Il. 1, 165 sq. || v. 1107 *ὤ μοι ἐγὼ δειλὸς*: Il. 18, 54 *ὤ μοι ἐγὼ δειλή* || v. 1173 *ὦ μάκαρ*: Il. 3, 182.

[1]) Apud Homerum per synizesin leguntur *θεοί* (Il. 1, 18) in alterius pedis arsi et *θεοῖσιν* (Od. 14, 251) in prima versus thesi. cfr. Bekker, h. bl. 1, 88. 284.

3. Versuum partes ex Homero aliisque haustae variis versuum sedibus [1]):

v. 1 *Διὸς τέκος**: Il. 21, 229 || v. 3 *πρῶτόν σε καὶ ὕστατον** [2]): h. 21, 4 *πρῶτόν τε καὶ ὕστατον* || v. 9 *ἐγέλασσε δέ**: Il. 19, 362 *γέλασσε δέ* || v. 15 *κοῦραι Διός**: Il. 2, 598 || v. 23 *πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους*: Homerus constanter *πάντας ἐπ' ἀνθρώπους* in initio versus. cfr. Theogn. v. 83 *ἐπὶ πάντας* | *ἀνθρώπους* || v. 33 *πῖνε καὶ ἔσθιε*: apud Homerum saepe formula legitur *αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε* (Od. 5, 94 etc.) || v. 37 *ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε*: cfr. Od. 18, 383 *οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς* || v. 77 *χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου** et v. 499 *χρυσόν τε καὶ ἄργυρον**: Od. 10, 45 *χρυσός τε καὶ ἄργυρος* || v. 91 *δίχ' ἔχει νόον*: Il. 20, 32 *δίχα θυμὸν ἔχοντες* || v. 95 *ἑταῖρος ἀνήρ**: Od. 8, 584 || v. 125 *ἀνδρὸς νόον οὐδὲ γυναικός*: cfr. Il. 9, 276 *ἠτ' ἀνδρῶν ἠτε γυναικῶν*. Saepissime apud Homerum legitur formula: *ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες* || v. 171 *οὔ τοι ἄτερ θεῶν* |: cfr. Il. 15, 292 sq. *οὐ γὰρ ἄτερ γε* | *Ζηνός* || v. 177 *πενίῃ δεδμημένος**: Od. 14, 318 *καμάτῳ δεδμημένον* || v. 245 *μελήσεις* . . . | . . . *ἀνθρώποις*: Od. 9, 20 *ἀνθρώποισι μέλω* || v. 327. 627. 637 *ἐν ἀνθρώποισιν**: Od. 1, 95 || v. 349 *μέλαν αἷμα**: Od. 3, 455 || v. 361 *κραδίῃ μινύθει*: Od. 4, 374 *μινύθει . . . ἦτορ* || v. 407 *ἐγὼ δέ τοι αἴτιος οὐδέν* |: Il. 3, 164 *οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί* || v. 421 *θύραι οὐκ ἐπίκεινται* |: Od. 6, 19 *θύραι δ' ἐπέκειντο* || v. 501 *καὶ μάλα περ πινυτοῦ*: apud Homerum legitur formula *πινυτή περ ἐοῦσα*: Od. 20, 131. 21, 103. 23, 361 || v. 507 *νόον ἐν στήθεσσιν*: Il. 3, 63 *ἐνὶ στήθεσσιν . . . νόος* || v. 629 *νόον ἀνδρός* | : Il. 15, 80 *νόος ἀνέρος* || v. 651 *οὐκ ἐθέλοντα βίῃ**: Il. 13, 572. cfr. Theogn. 371 *ἀέκοντα βίῃ* || v. 653 *θεοῖς φίλος ἀθανάτοισιν* |: Homerus constanter *φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν* [3]) || v. 691 *τελέσειας ὁδόν*: Od. 10, 490 *ὁδὸν τελέσαι* || v. 711 *πάλιν ἤλυθε**: Il. 9, 408 *πάλιν*

---

[1]) Asterisco notavi vocabula eadem versus sede qua apud Homerum aliosque collocata.

[2]) Bergk *σε* scripsit pro *τε*, quod libri praebent. Contra eum dixit de Leutsch in Philol. XXIX, p. 657 sq.

[3]) De collocatione vocis *ἀθανάτου* apud Homerum et Hesiodum vide infra p. 24 ad v. 556.

ἐλθεῖν || v. 757 sq. Ζεὺς μὲν τῆσδε πόληος ὑπειρέχοι . . . . δεξιτερὴν χεῖρ᾽: cfr. Il. 9, 420 sq. ἕθεν . . . . . . Ζεὺς χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε || v. 759 ἄλλοι τ᾽ ἀθάνατοι . . . θεοί: Il. 3, 298 ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι || v. 759 μάκαρες θεοί*: Il. 20, 54 || v. 765 ὧδ᾽ εἴη κεν ἄμεινον: Il. 1, 217 ὥς γὰρ ἄμεινον || v. 769 Μουσῶν θεράποντα: h. 32, 20 Μουσάων θεράποντες || v. 777 κλειτὰς πέμπωσ᾽ ἑκατόμβας : Il. 4, 102 ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην || v. 799 ἐπὶ χθονί*[1]): Hes. erg. 90 || v. 815 ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων : Il. 10, 158 λὰξ ποδὶ κινήσας || v. 835 ἀλλ᾽ ἀνδρῶν τε βίη . . . καὶ ὕβρις: Od. 15, 329 τῶν ὕβρις τε βίη τε || v. 869 μέγας οὐρανός*: Il. 1, 497 || v. 885 εἰρήνη καὶ πλοῦτος: Od. 24, 486 πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη || v. 899 ἐντὸς ἐνὶ στήθεσσι*: Il. 3, 63 ὥς σοι ἐνὶ στήθεσσιν || v. 1049 οἷά τε παιδὶ πατήρ: Od. 1, 308 ὥστε πατὴρ ᾧ παιδὶ || v. 1077 ὄρφνη γὰρ τέταται: Od. 11, 19 ἀλλ᾽ ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται || v. 1107 κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς: Il. 3, 51 δυσμενέσιν μὲν χάρμα || v. 1115 πενίην μοι ὀνείδισας: Il. 9, 34 ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας || v. 1179 θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι: Il. 24, 435 τὸν . . . δείδοικα καὶ αἰδέομαι.

4. Versuum partes ex Homero vel Hesiodo haustae, quae apud Theognidem in pentametro inveniuntur[2]):

a) in altera pentametri parte:

v. 8 Δῆλον ἀπειρεσίην: Il. 20, 58 γαῖαν ἀπειρεσίην.*

v. 10 et 106 πόντον ἁλὸς πολιῆς: Il. 21, 59 πόντος ἁλὸς πολιῆς.*

v. 12 ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς: Il. 9, 332 παρὰ νηυσὶ θοῇσιν in fine hexametri.

v. 18 παῖς ἔτ᾽ ἐών: Od. 18, 216.*

v. 58 τίς κεν ταῦτ᾽ ἀνέχοιτ᾽ ἐσορῶν: Od. 16, 277 σὺ δ᾽ εἰσορόων ἀνέχεσθαι in fine hex.

v. 72 Κύρν᾽, ὁδὸν ἐκτελέσαι: Od. 10, 41 ὁδὸν ἐκτελέσαντες in fine hex.

---

[1]) De collocatione horum verborum apud Homerum cfr. Eberhard, sprachliche und metrische beobachtungen zu homerischen hymnen II, p. 2 et p. 5.

[2]) Asterisco notavi vocabula quae apud Homerum vel Hesiodum in initio versus leguntur.

v. 122 *ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχῃ*: Il. 17, 111 *ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ* in fine hex.
v. 192 *μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς*: Hes. erg. 179 *μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσιν* in fine hex.
v. 208 *κῆρα φέρων*: Il. 2, 352 *κῆρα φέροντες* in fine hex.
v. 244 *εἰς Ἀΐδαο δόμους*: Od. 10, 175. 491. 564. 14, 208.*
v. 248 *πόντον ἐπ᾽ ἀτρύγετον*: Od. 2, 370. 7, 79. 13, 419.* cfr. Hes. theog. 241. 696. 737. 808.*
v. 252 *γῇ τε καὶ ἠέλιος*: Il. 19, 259.* cfr. Il. 3, 104.*
v. 340 *μοῖρα κίχοι θανάτου*: Il. 9, 416 *τέλος θανάτοιο κιχείη* in fine hex.
v. 400 *μῆνιν ἀλευάμενος*: Il. 5, 444. 16, 711.*
v. 426 *αὐγὰς ὀξέος ἠελίου*: h. Ap. P. 196 *ὀξέος Ἠελίοιο* in fine hex.
v. 648 *γαῖαν ἐπιστρέφεται*: Hes. theog. 753.*
v. 672 *νύκτα διὰ δνοφερήν*: Od. 15, 50.* cfr. Hes. theog. 107 *νυκτός τε δνοφερῆς*.*
v. 700 *οὐδὲν ἄρ᾽ ἦν ὄφελος*: Il. 22, 513 *οὐδέν σοί γ᾽ ὄφελος*.*
v. 702 *Σισύφου Αἰολίδεω*: Il. 6, 154 *Σίσυφος Αἰολίδης*.*
v. 704 *αἱμυλίοισι λόγοις*: Od. 1, 56 et h. Merc. 317 *αἱμυλίοισι λόγοισιν* in fine hex. — Hes. theog. 890.*
v. 714 *Νέστορος ἀντιθέου*: Od. 11, 512 *Νέστωρ τ᾽ ἀντίθεος*.*
v. 726 *ἔρχεται εἰς Ἀΐδεω*: Od. 10, 512 *αὐτὸς δ᾽ εἰς Ἀΐδεω*.*
v. 728 *γῆρας ἐπερχόμενον*: Il. 1, 535 *μεῖναι ἐπερχόμενον*.*
v. 776 *λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ*: Od. 10, 465 *θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ*.*
v. 808 *πίονος ἐξ ἀδύτου*: Il. 5, 512 *πίονος ἐξ ἀδύτοιο* in f. hex.
v. 814 *ὅντιν᾽ ἔχουσι νόον*: Il. 22, 382 *νόον ὅντιν᾽ ἔχουσιν* in fine hex.
v. 834 *Κύρνε, θεῶν μακάρων*: Il. 1, 339 *πρός τε θεῶν μακάρων*.* cfr. Od. 8, 281. 9, 276.*
v. 870 *ἀνθρώπων δεῖμα χαμαιγενέων*: Hes. theog. 879 et h. Ven. 108 et h. Cer. 353 *χαμαιγενέων ἀνθρώπων* in f. hex.
v. 950 *αἵματος οὐκ ἔπιον*: Od. 11, 96 *αἵματος ὄφρα πίω*.*
v. 1036 *Τάρταρος ἠερόεις*: Il. 8, 13 *Τάρταρον ἠερόεντα* in f. hex.
v. 1124 *ἤλυθεν ἐξαναδύς*: Od. 5, 438 *κύματος ἐξαναδύς*.*
v. 1126 *κουριδίης ἀλόχου*: Il. 1, 114.* cfr. Il. 7, 392. 19, 298.*
v. 1206 *δάκρυα θερμὰ βάλοι*: Od. 4, 523 *δάκρυα θερμὰ χέοντ᾽*.*

b) in priore pentametri parte:

v. 22 *ὧδε δὲ πᾶς τις ἐρεῖ*: Il. 4, 176 *καί κέ τις ὧδ' ἐρέει.**
v. 624 *παντοῖαι δ' ἀρεταί*: Od. 18, 205 *παντοίην ἀρετήν.**
v. 660 *θεοὶ γάρ τε*[1]) *νεμεσῶσ'*: Hes. erg. 741 *τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι.**
v. 712 *ἐς φάος ἠελίου*: Il. 5, 120 *φάος ἠελίοιο* in fine hex.
v. 768 *γῆράς τ' οὐλόμενον*: Hes. theog. 225 *γῆράς τ' οὐλόμενον.**
v. 780 *ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ'*: Il. 13, 744 sq. *ἦ γὰρ ἔγωγε* | *δείδω.*
v. 852 *μαλθακὰ κωτίλλων*: Hes. erg. 374 *αἱμύλα κωτίλλουσα.**
v. 974 *εἴς τ' Ἔρεβος καταβῇ*: Od. 10, 528 *εἰς Ἔρεβος στρέψας.**
v. 1084 *ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν*: Il. 16, 107 *ἔμπεδον αἰὲν ἔχων.**
v. 294 *καὶ κρατερόν περ ἐόντ'*: Il. 15, 195 *καὶ κρατερός περ ἐών.**

Certae sententiae certis formulis expressae quae in carminibus Homericis iterum atque iterum occurrunt, partim ab Homero ipso fictae, partim ex poesi epica, quae ante Homerum floruit, translatae sunt.[2]) Atque adeo non solum singuli versus, sed etiam integrae carminis partes certis locis constanter repetuntur. Adde quod multae et certae formulae constanter eadem versus sede reperiuntur et quod saepe certae eorundem verborum formae nisi in certo versus pede non leguntur. A talibus formulis ne elegiacam quidem poesin alienam fuisse exempla ex Theognidis carminibus supra collecta probant. Nam quamquam Theognis rarius eis utitur quam alii poetae elegiaci, tamen non paucae formulae Homericae apud eum cum aliis versuum locis tum in fine hexametrorum inveniuntur; exitus enim potissimum hexametrorum et auribus et memoriae audientium infixae remanebant. Sed delectum formularum habent poetae elegiaci. Nam apud Homerum ipsi fines versuum multa continent, quae fere obsoletam antiquitatem eius quae Homericam praecessit poesis epicae

---

[1]) Vitium subesse apparet. Fortasse cum Hermanno *τοι* pro *τε* scribendum est.

[2]) Vid. Bergk, geschichte der griech. literatur I, p. 836.

redoleant: in multis formulis verba prisca et recondita occurrunt, quibus poetae elegiaci omnino abstinuerunt.[1])

Videamus nunc, qua fide utatur Theognis formulis Homericis. Multas enim integras carminibus suis inseruit, alias plus minusve immutavit. Nonnullas amplificavit epitheto addito:

Hom. Il. 22, 482 *ὑπὸ κεύθεσι γαίης*
Theogn. 243 *δνοφερῆς ὑπὸ κεύθεσι γαίης.*

Hoc loco fere totum distichon ex uno Homeri hexametro duobus epithetis additis prodiit:

Hom. Il. 22, 482 sq. *νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀΐδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης ἔρχεαι·*
Theogn. 243 sq. . . . *καὶ ὅταν δνοφερῆς ὑπὸ κεύθεσι γαίης βῇς πολυκωκύτους εἰς Ἀΐδαο δόμους.*

Il. 21, 59 *πόντος ἁλὸς πολιῆς*
Theogn. 10 *βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.*

---

[1]) Ceterum multae et certae loquendi formulae cum tanquam ad sollemnem artis poeticae apparatum pertineant, et apud Homerum ceterosque epicos et apud poetas elegiacos, lyricos, tragicos leguntur. Velut, ut e multis exemplis duo afferam, non raro pro „vivere" dicebant *ὁρᾶν φάος ἠελίοιο* vel *αὐγὰς ἠελίοιο* et poetae epici et lyrici et tragici:

Il. 18, 61 *ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο*
Od. 4, 540 *ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο*
Theogn. 1143 *ἀλλ' ὄφρα τις ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο*
Sappho 69, 1 *οὐδ' ἴαν δοκίμοιμι προσίδοισαν φάος ἀλίω*
Aeschyl. Pers. 299 *Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ φάος βλέπει.*
Sophocl. Phil. 663 *ὅς γ' ἡλίου τόδ' εἰσορᾶν ἐμοὶ φάος κτλ.*
Od. 2, 181 *ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο | φοιτῶσ'*
Theogn. 426 *μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου**)
Eur. Alc. 666 sq. *εἰ δ' ἄλλου τυχὼν σωτῆρος αὐγὰς εἰσορῶ*
ib. 868 *οὔτε γὰρ αὐγὰς χαίρω προσορῶν.*

Similiter pro „mori" dicebant *λείπειν φάος ἠελίοιο* et poetae epici et elegiaci et iambographi:

Il. 18, 11 *χερσὶν ὕπο Τρώων λείψειν φάος ἠελίοιο*
Hes. erg. 155 *λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο*
h. Ven. 272 *τῶν δέ θ' ὁμοῦ ψυχὴ λείπει φάος ἠελίοιο*
Praxill. 2, 1 *κάλλιστον μὲν ἐγὼ λείπω φάος ἠελίοιο*
Theogn. (Mimn.?) 569 *ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο*
Sim. Am. 1, 19 *καὐτάγρετοι λείπουσιν ἡλίου φάος.*

*) cfr. Bacchyl. 2, 1 sq., qui imitatur Theognidis versus 425—28.

Nonnusquam aliud epitheton in formula apud Theognidem invenimus atque Homerus in eadem formula praebet:

cfr. Il. 3, 65. 20, 265 *θεῶν ἐρικυδέα δῶρα*
et Theogn. 1033 *θεῶν δ᾽ εἱμαρμένα δῶρα*[1])
cfr. Il. 20, 31 *πόλεμον δ᾽ ἀλίαστον ἐγείρει*
et Theogn. 549 *πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει*

ἐρικυδής et *ἀλίαστος* vocabula cum Theognidis aetate obsoleta neque ad elegiae genus dicendi apta essent, postea demum a doctis poetis repetita sunt.[2])

Multa alia exempla afferri possunt, sed haec sufficiant.

E contrario in formulis ex Homero petitis formae occurrunt, quibus Theognis alias non utitur. Velut genetivi formae in *αο* a nominibus in *α* declinatae apud Theognidem nisi in formulis ex Homero petitis non leguntur: cfr. v. 244 *εἰς Ἀΐδαο δόμους* et v. 427 *πύλας Ἀΐδαο περῆσαι.* Idem *ἐνὶ* forma pro *ἐν* nisi in Homericis formulis non utitur: cfr. v. 99 *ἐνὶ θυμῷ,* v. 121 *νόος . . . ἐνὶ στήθεσσι,* v. 899 *ἐντὸς ἐνὶ στήθεσσι,* alias constanter *ἐν.* etc.

Formulas Homericas in pentametro rarius inveniri quam in hexametro ex exemplis supra congestis intellegi potest. Eae autem formulae, quibus aut prior aut — quod saepius fieri solet — altera pentametri pars expletur, saepissime apud Homerum vel Hesiodum in initio eorum hexametrorum inveniuntur, qui caesura *πενθημιμερεῖ* in duas partes dividuntur. Velut Hom. Od. 2, 370 *πόντον ἐπ᾽ ἀτρύγετον* in initio versus positum, apud Theognidem v. 248 in altera pentametri parte legimus; cfr. Theogn. v. 1126 *κουριδίης ἀλόχου* cum Il. 1, 114, ubi eadem formula in initio versus occurrit; etc. Duobus locis (v. 814 et 1016) e fine hexametri *νόον ὅντιν᾽ ἔχουσι* (Il. 22, 382), mutata verborum collocatione pentametri exitus fit: *ὅντιν᾽ ἔχουσι νόον.*

Saepius Theognis formulis, quae apud Homerum in fine

---

[1]) Nam certe Theognis in vss. 1033 sq. componendis Homerum imitatus est: cfr. Theogn. 1033 sq. *θεῶν δ᾽ εἱμαρμένα δῶρα οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι* et Hom. Il. 20, 265 *ὡς οὐ ῥηΐδι᾽ ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι οὐδ᾽ ὑποείκειν.* [2]) cfr. Theocr. 17, 108. Apoll. Rh. 1, 1326. 2, 649.

hexametri inveniuntur, in pentametro ita utitur, ut terminationes tantum verborum mutentur:

πίονος ἐξ ἀδύτοιο apud Homerum (Il. 5, 512) in fine hexametri legitur, apud Theognidem (v. 808) in altera pentametri parte, pleniore et vetustiore terminatione -*οιο* in *ου* mutata: *πίονος ἐξ ἀδύτου* || cfr. Od. 1, 56 in fine hexametri *αἱμυλίοισι λόγοισι*: Theogn. 704 *αἱμυλίοισι λόγοις* || Il. 9, 332 in fine hexametri *νηυσὶ θοῇσιν*: Theogn. 12 *νηυσὶ θοαῖς*. Ex his exemplis apparet, quomodo pleniores et vetustiores formae in *οιο, οισι, ησι* pentametri metro coerceantur atque minuantur.[1]) Postquam autem accuratius de hac re quaesivi, haec inveni. Legitur apud Theognidem:

οιο	terminatio	in	hexametro 7ies
οιο	„	„	pentametro 1[2])
οισι	„	„	hexametro 80
οισι	„	„	pentametro 19[3])
ησι	„	„	hexametro 6
ησι	„	„	pentametro 2[4])

Apud reliquos poetas elegiacos (Call. Archil. Tyrt. Mimn. Sol. Xenoph. Anacr. Simon. C.) haec inveni: Legitur

οιο	terminatio	in	hexametro 19ies
οιο	„	„	pentametro 1[5])
οισι	„	„	hexametro 44
οισι	„	„	pentametro 12[6])
ησι	„	„	hexametro 5
ησι	„	„	pentametro 0

---

[1]) cfr. Renner in Georgii Curtius „Studien“ I p. 206. — cfr. etiam Wecklein, curae epigraphicae, p. 1 sqq.

[2]) in altera pentametri parte, ubi spondeis locus non est.

[3]) decies sexies in altera pentametri parte, ter in priore parte.

[4]) in altera pentametri parte.

[5]) in altera pentametri parte.

[6]) sexies in priore, sexies in altera pentametri parte.

III.

De epithetis.

1. De epithetis nominum propriorum.

a) Haec epitheta nominum propriorum et apud Homerum vel Hesiodum et apud Theognidem eisdem personis tribuuntur[1]):

v. 1 ὦ ἄνα Apollo invocatur: h. Ap. Pyth. 1 et 348.* Apud Homerum quoque Apollo saepissime ἄναξ appellatur. — Λητοῦς υἱέ: cfr. h. Ap. Del. 4 Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός in extremo hexametro, et Il. 1, 9 Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός in initio versus. — Διὸς τέκος: Il. 21, 229.*

v. 5 et 773 Φοῖβε ἄναξ: h. Ap. Pyth. 79.* — πότνια Λητώ: h. Ap. Del. 12.*

v. 11 θύγατερ Διὸς Artemis invocatur: Od. 20, 61.*

v. 15 κοῦραι Διός Musae et Charites invocantur;[2]) de Musis eadem vocabula adhibuit Homerus Il. 2, 598;* de Charitibus Sappho 65: Χάριτες . . . . Διὸς κόραι. Musae et Charites coniunctae, ut nostro loco, primum nominantur h. 27, 15 Μουσέων καὶ Χαρίτων.*

v. 285 Ζῆν᾽ . . . . βασιλῆα μέγιστον et v. 1120 Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς. Memoria haud indignum videtur esse, quod Ζεύς nominatur βασιλεύς primum apud Hesiodum (erg. 668): ἠ̃ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς, nusquam apud Homerum, idem μέγιστος saepius apud Homerum (Il. 2, 412. 3, 276. 298. 320 etc.)

v. 702 Σισύφου Αἰολίδεω: Il 6, 154 Σίσυφος Αἰολίδης.

v. 714 Νέστορος ἀντιθέου: Od. 11, 512 Νέστωρ τ᾽ ἀντίθεος.

v. 757 (Ζεὺς) . . . . αἰθέρι ναίων: Il. 4, 166.* Od. 15, 523.* Il. 2, 412. Hes. erg. 18.

v. 804 Ζεὺς Κρονίδης: Il. 11, 289.* Hes. erg. 138.*

v. 851 et 341 Ὀλύμπιε de Iove: Il. 1, 508.*

---

[1]) Asterisco notavi ea vocabula, quae et apud Homerum vel Hesiodum et apud Theognidem eadem versus sede leguntur.

[2]) cfr. ad hunc locum Deiters, über die verehrung der Musen bei den Griechen p. 30 et 35.

v. 1036 *Τάρταρος ἠερόεις*: Il. 8, 13 *Τάρταρον ἠερόεντα* in extremo hexametro.

v. 1087 *ἐν Λακεδαίμονι δίῃ.* In Odyssea ter in fine (Od. 4, 702. 5, 20. 17, 121),* ter in initio hexametri (Od. 3, 326. 4, 313. 13, 440) *ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.* In Iliade *Λακεδαίμων* coniuncta cum epithetis *ἐρατεινή, εὐρύχορος, κοίλη, κητώεσσα.*

v. 1120 *Λητοίδης* vel potius *Λητοΐδης* de Apolline: h. Merc. 253 et 261 *Λητοΐδης.**

b) Nominum propriorum epitheta Theognidea, quae apud Homerum vel Hesiodum aut aliis nominibus propriis vel appellativis tribuuntur aut omnino non inveniuntur[1]):

v. 8 *Δῆλος ἀπειρεσίη. Δῆλος* apud Homerum (Od. 6, 162) epitheto caret. Hom. Il. 20, 58 *γαῖαν ἀπειρεσίην.* In hymnis *Δῆλος* nominatur *κραναή* (h. Ap. Del. 16), *ἀμφιρύτη* (ib. 27), *περικλύστη* (h. Ap. Pyth. 3).

v. 11 *Ἄρτεμι θηροφόνη.** *θηροφόνος* adiectivum, quamvis hic primum legatur, ex antiquis hymnis receptum esse verisimile fit ex loco Aristophaneo (Thesm. 320), ubi in cantico, quo Aristophanes antiquos hymnos videtur imitatus esse, Artemis *πολυώνυμε θηροφόνη* invocatur. Apud Homerum Artemis *πότνια θηρῶν, ἀγροτέρη, ἰοχέαιρα* appellatur; in hymn. 27, 10 *θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.*

v. 250 *Μουσάων . . . ἰοστεφάνων.** cfr. h. 6, 18 *ἰοστεφάνου Κυθερείης*; Sol. 19, 4 *Κύπρις ἰοστέφανος.* De Musis etiam Simon. C. 148, 12 *ἰοστεφάνων θεᾶν ἕκατι Μοισᾶν.*

v. 542 *Κενταύρους ὠμοφάγους.* Centauri apud Homerum (Il. 1, 268) *φῆρες ὀρεσκῷοι* et (Il. 2, 743) *φῆρες λαχνήεντες* nominantur. cfr. Hes. frgmt. 110, 5: *αἶψ' ὑπὸ Κενταύροισιν ὀρεσκῴοισι δαμείη. ὠμοφάγος* apud Homerum de feris, apud Theognidem de Centauris usurpatur, qui ferarum more in montibus et

---

[1]) Asterisco notavi vocabula, quae apud Homerum et Hesiodum non leguntur.

silvis habitant, quibus in Odyssea (21, 303) *ἄνδρες* opponuntur.[1]) Etiam Thucydides (3, 94) gentes feras incultasque *ὠμοφάγους* appellat.

v. 711 *Σίσυφος ἥρως. ἥρως* apud Homerum multorum virorum fortium nominibus adicitur. *Σίσυφος* in Iliade *κέρδιστος* et *Αἰολίδης* (cfr. Theogn. 702) nominatur.

v. 715 *ποδὰς ταχέων Ἀρπυιῶν. Ἀρπυιῶν* ter mentio fit in Odyssea (1, 241. 14, 371. 20, 77) verbis *Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.* Homerus *πόδας ταχὺς* de heroibus dicit: Il. 13, 482 etc.

v. 785 *Εὐρώτα δονακοτρόφου.** Non dissimiliter Homerus de Asopo flumine *βαθύσχοινος* (Il. 4, 383).

v. 1117 *κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε* Plutus invocatur. *Πλοῦτος* deus apud Hesiodum (theog. 972) *ἐσθλός, κάλλιστος* apud eundem (theog. 120) *Ἔρως* nominatur. *ἱμερόεις* epitheton ab Homero personis non tribuitur, sed cfr. Hes. theog. 359 *ἱμερόεσσα Καλυψώ.* Ceterum *Οἰδιποδείας* poeta cyclicus[2]) Haemonem *κάλλιστόν τε καὶ ἱμεροέστατον ἄλλων* nominat.

2. De epithetis nominum appellativorum.

a) Haec epitheta et apud Homerum vel Hesiodum et apud Theognidem eisdem nominibus appellativis tribuuntur[3]):

v. 9 *ὀδμῆς ἀμβροσίης*: h. 7, 36 *ὀδμὴ | ἀμβροσίη.* Hom. *χαῖται, πέπλος, νὺξ ἀμβρ.* || *γαῖα πελώρη*: Hes. theog. 159. 173. 858.* Hom. *δράκων, Κύκλωψ πέλωρος*; forma *πελώρη* non legitur apud Homerum || v. 10 *ἁλὸς πολιῆς*: Il. 21, 59. De collocatione huius formulae apud Homerum vid. p. 15 || v. 12 *νηυσὶ θοαῖς*: Il. 9, 332 cfr. p. 15 || v. 13 et 767 *κακὰς . . κῆρας*: Il. 12, 113.* || v. 31 *κακοῖσι . . . ἀνδράσιν.* De vi morali et civili vocis *κακοῦ* vid. Welcker, Theognidis reliquiae p. XXIX sq., ubi exempla ex Homeri carminibus collata sunt ||

---

[1]) cfr. Heigelin in Paulyi realencyklopädie II, p. 257.

[2]) Editionis Dindorfianae p. 587.

[3]) Asterisco notavi vocabula quae apud Homerum vel Hesiodum eadem, qua apud Theognidem versus sede leguntur.

v. 40 *κακῆς ὕβριος*: Hes. erg. 238 *ὕβρις . . . κακή* || v. 45 *ἀγαθοὶ . . . . ἄνδρες*: cfr. Welcker, l. c. p. XXII sq. || v. 64 *χρῆμα . . . | σπουδαῖον*: h. Merc. 332 *σπουδαῖον* τόδε χρῆμα* || v. 65 *ὀϊζυρῶν . . . ἀνδρῶν*: Od. 5, 105 *ἄνδρα . . . ὀϊζυρώτατον** || v. 75 *μεγάλ᾽ . . . ἔργ᾽*: Od. 3, 261 *μέγα . . . ἔργον* || v. 79 *ἑταίρους | πιστούς* cfr. p. 9 || v. 81 et 765 *ὁμόφρονα θυμόν*: Il. 22, 263* || v. 102 *δειλὸς ἀνήρ*, cfr. Welcker, l. c. p. XXX[1]) || v. 103 *χαλεποῖο πόνοιο*: Od. 23, 249 sq. *πόνος . . . | . . . χαλεπός* || v. 107 *βαθὺ λήϊον*: Il. 2, 147* || v. 155 *πενίην θυμοφθόρον*: Hes. erg. 717, quem locum Theognis imitatus est (vid. infra p. 39). Hom. *θυμοφθόρα* φάρμακα, θυμ. ἄχος* || v. 176 *πετρέων . . . . ἠλιβάτων*: Il. 16, 35 *πέτραι δ᾽ ἠλίβατοι* || v. 179 *εὐρέα νῶτα θαλάσσης*: Il. 2, 159* || v. 195 *κρατερὴ . . . ἀνάγκη* et v. 387 *κρατερῆς . . . ἀνάγκης*: Hes. theog. 517.* cfr. Il. 6, 458 *κρατερὴ δ᾽ ἐπικείσετ᾽ ἀνάγκη* || v. 209 et 529 *πιστὸς ἑταῖρος*: Il. 15, 437* || v. 237 *ἀπείρονα πόντον*: Il. 1, 350* || v. 241 *νέοι ἄνδρες*: Od. 17, 294* || v. 243 *δνοφερῆς . . . γαίης*: Hes. theog. 736 *γῆς δνοφερῆς*. Hom. *δνοφερὴ νύξ, δν. ὕδωρ* || v. 248 *ἰχθυόεντα . . . πόντον*: Il. 9, 4 *πόντον . . . . ἰχθυόεντα* || v. 248 *πόντον . . . ἀτρύγετον*: Od. 2, 370 *πόντον . . ἀτρύγετον*. cfr. p. 12 || v. 250 *ἀγλαὰ . . . δῶρα*: Il. 24, 534 *ἀγλαὰ δῶρα* in extremo hexametro || v. 330 *ἰθείη . . . δίκη*: Hes. theog. 86 *ἰθείῃσι δίκῃσιν*. cfr. etiam Hom. Il. 23, 579 sq. || v. 348 *χειμάρρῳ ποταμῷ*: Il. 4, 452 *χείμαρροι ποταμοί* || v. 349 *μέλαν αἷμα*: Od. 3, 455* || v. 361. 872. 900 *μέγα πῆμα*: Il. 3, 50 || v. 414 *δεινὸν ἔπος*: Od. 8, 408 sq. *ἔπος . . . . | δεινόν* || v. 426 *ὀξέος ἠελίου*: h. Ap. P. 196 *ὀξέος Ἠελίοιο* || v. 429 *φρένας ἐσθλάς*: Il. 17, 470* || v. 448 *λευκὸν ὕδωρ*: Il. 23, 282 *ὕδατι λευκῷ* || v. 457 *γυνὴ νέα*: Il. 2, 232 *γυναῖκα νέην* || v. 545 *αἰθομένοις ἱεροῖσιν*: Il. 11, 775* || v. 549 *πόλεμον πολύδακρυν*: Il. 3, 165* || v. 555 *χαλεποῖσιν . . . ἄλγεσιν*: Il. 5, 384 *χαλέπ᾽ ἄλγε᾽* || v. 556 *θεῶν ἀθανάτων*, cfr. Ebelingii lex. Hom. p. 35: *ἀθάνατος* apud Homerum „postponitur rarius substantivo et a principio quidem ut videtur plerumque ita,

---

[1]) cfr. etiam Thiersch, Act. Mon. III, p. 405.

ut versu separetur.“ De Hesiodo eadem valent. Sed in h. Ven. v. 190 legitur *θεαῖς εὐνάζεται ἀθανάτῃσιν* || v. 571 *κακὸν μέγα*: Il. 11, 404 *μέγα . . . κακόν* || v. 591 et 1221 *θνητοῖσι βροτοῖσιν*: Hes. theog. 903 (*κατα*)*θνητοῖσι βροτοῖσιν** || v. 604 *ἱερὴν . . . πόλιν*: Il. 1, 366 *ἱερὴν πόλιν* || v. 621 *πλούσιον ἄνδρα*: Hes. erg. 21 *ἕτερον* (sc. *ἄνδρα*) | *πλούσιον* || v. 624 *παντοῖαι ἀρεταί*: Od. 18, 205 *παντοίην ἀρετήν** || v. 653 *θεοῖς ἀθανάτοισιν*: vid. supra ad v. 556 || v. 704 *αἱμυλίοισι λόγοις*: Od. 1, 56 cfr. supra p. 16 || v. 707 *μέλαν νέφος*: Il. 16, 350* || v. 759 *μάκαρες θεοί*: Il. 20, 54* || v. 768 *γῆρας . . . οὐλόμενον*: Hes. theog. 225 *γῆρας . . . οὐλόμενον** || v. 773 *πόλιν ἄκρην*: Il. 6, 88* || v. 777 *κλειτὰς . . . ἑκατόμβας*: Il. 4, 102. Non separantur haec vocabula apud Homerum et Hesiodum || v. 808 *πίονος . . ἀδύτου*: Il. 5, 512 cfr. p. 16 || v. 834 *θεῶν μακάρων*: Il. 1, 339 || v. 837 *δειλοῖσι βροτοῖσιν*: cfr. p. 10 || v. 869 *μέγας οὐρανός*: Il. 1, 497* || *οὐρανὸς . . .* | *χάλκεος*: Il. 17, 425 *χάλκεον** *οὐρανόν* || v. 870 *ἀνθρώπων . . . χαμαιγενέων*: Hes. theog. 879 *χαμαιγενέων ἀνθρώπων* in extremo hexametro || v. 886 *κακοῦ . . . . πολέμου*: Il. 1, 284 *πολέμοιο κακοῖο* || v. 888 *πατρῴας γῆς*: Od. 13, 188 *γαίῃ πατρωΐῃ* || v. 889 *ὠκυπόδων . . . .* | *ἵππων*: Il. 2, 383 *ἵπποισιν . . . . ὠκυπόδεσσιν* || v. 890 *πόλεμον δακρυόεντ᾽*: Il. 5, 737 *πόλεμον . . . . δακρυόεντα* || v. 897 *ἄνδρεσσι καταθνητοῖς*: Il. 10, 440 *καταθνητοῖσιν . . .* | *ἄνδρεσσιν* || v. 959 *κρήνης μελανύδρου*: cfr. p. 11 || v. 965 *ἐπίκλοπον ἦθος*: Hes. erg. 67.78 || v. 1051 *βαθείῃ* | . . . *φρενί*: Il. 19, 125 *φρένα . . . βαθεῖαν* || v. 1081 *ἄνδρα* | *ὑβριστήν*: Il. 13, 633 *ἄνδρεσσι . . . ὑβριστῇσιν* || v. 1088 *καλλιρόῳ ποταμῷ*: Od. 5, 441 *ποταμοῖο . . . καλλιρόοιο* || v. 1125 *νηλέϊ θυμῷ*: Od. 9, 272* || v. 1126 *κουριδίης ἀλόχου*: Il. 19, 298. cfr. p. 12 || v. 1145 *ἀγλαὰ μηρία*: Hes. erg. 337* || v. 1185 *φαεσιμβρότου ἠελίοιο*: Od. 10, 138* || v. 1206 *δάκρυα θερμά*: Od. 4, 523.

b) Haec epitheta apud Homerum vel Hesiodum aut aliis nominibus appellativis atque apud Theognidem tribuuntur aut omnino non leguntur[1]):

[1]) Asterisco notavi vocabula, quae apud Homerum et Hesiodum non leguntur. — Exempli gratia addidi selecta ac similia substan-

v. 6 *φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν κτλ.* Bergk scribit, sed scribendum esse *ῥαδινῆς χερσὶν* probavit de Leutsch in Philol. XXIX, p. 662 sq. *ῥαδινός* uno loco legitur apud Homerum: Il. 23, 583 *ἱμάσθλην* | . . . . *ῥαδινήν* || v. 7 *τροχοειδέι* λίμνῃ* || v. 10 *βαθὺς πόντος.* (Hom. *βαθὺς Τάρταρος, τάφρος*) || v. 16 *καλὸν* . . . *ἔπος* || v. 18 *ἀθανάτων* . . . *στομάτων.* (Hom. *ἀθάνατοι δόμοι*) || v. 29 *αἰσχροῖσιν* . . . *ἔργμασιν.* (Hom. *αἰσχρὰ ἔπεα*) || v. 34 *μεγάλη δύναμις* || v. 46 *οἰκείων κερδέων* || v. 48 *πολλῇ* . . . *ἡσυχίῃ.* (Hom. *πολὺς ὕπνος* etc.) || v. 50 *δημοσίῳ** . . . *κακῷ*: Sol. 4, 27 *δημόσιον κακόν* || v. 51 *ἔμφυλοι φόνοι.* (Hom. Od. 15, 273 *ἄνδρα* . . . | *ἔμφυλον.* Sol. 4, 19 *στάσιν ἔμφυλον*) || v. 69 *σπουδαῖον* πρῆγμ'*: h. Merc. 332 *σπουδαῖον* . . *χρῆμα* || v. 72 *μακρὴν* . . . *ὁδόν.* Hom. (Il. 15, 357) *κέλευθον* | *μακρήν.* Hes. (erg. 290) *μακρὸς* . . . *οἶμος* || v. 76 *ἀνήκεστον* . . . *ἀνίην.* (Hom. [in Iliade tantum] *ἀνήκεστον ἄλγος, χόλος,* Hesiod. semel [theog. 612] *ἀνήκεστον κακόν*) || v. 77 *πιστὸς ἀνήρ.* (Hom. *πιστὸς ἑταῖρος*) || v. 78 *χαλεπῇ* . . . *διχοστασίῃ* || v. 80 *χαλεποῖς πρήγμασι* || v. 85 *αἰσχρὸν χρῆμ'* || v. 88 *πιστὸς* . . . *νόος* || v. 89 *καθαρὸν* . . . *νόον* || v. 105 *ματαιοτάτη χάρις* || v. 109 *ἄπληστον** . . . *νόον* || v. 114 *κακὸν λιμένα* || v. 117 *κιβδήλου* ἀνδρός* || v. 119 *χρυσοῦ κιβδήλοιο** || v. 122 *δόλιον* . . . *ἦτορ* . *δόλιος* epitheton coniunctum apud Homerum cum *ἔπη* et *τέχνη,* apud Hesiodum cum *τέχνῃ* || v. 132 *ὁσίη* . . . *δίκη* || v. 140 *χαλεπῆς* . . . *ἀμηχανίης*; *ἀμ.* apud Homerum et Hesiodum epitheto caret || v. 149 *παγκάκῳ ἀνδρί.* (Hes. erg. 813 *πάγκακον ἦμαρ*). cfr. Bergk, PL. frgmt. adesp. 4 *ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔμμορε τιμῆς.*[1]) || v. 156 *ἀχρημοσύνην οὐλομένην; ἀχρημοσύνη* apud Homerum (Od. 17, 502) epitheto caret. Hes. erg. 717 *οὐλομένην πενίην.* || v. 161 *δειλαῖς φρεσί.* (Hom. Od. 14, 421 *φρεσί* . . . *ἀγαθῇσιν*) . *δαίμονι* . . . *ἐσθλῷ* (Hom. Od. 10, 64 *κακὸς* . . . *δαίμων*). || v. 163 *δαίμονι δειλῷ.* || *βουλῇ* . . *ἀγαθῇ* (Hom.

---

tiva Homerica et Hesiodea, quibuscum ea de quibus agitur epitheta coniuncta occurrunt.

[1]) Quem ad versum Bergk: „versus haud dubie antiqui poetae.“ Fortasse hic versus ipsi Theognidi tribuendus est:

Il. 2, 55 *πυκινὴν . . . βουλήν.* Hes. frgmt. 110, 1 *ἀρίστη βουλή*) || v. 174 *γήρως πολίου.* (Hom. *πολιὸν γένειον, κεφαλή*) Simon. C. 116, 4 *πολιῷ γήραϊ.* || v. 175 *βαθυκήτεα* πόντον.* (Hom. *μεγακήτεα πόντον*). || v. 180 *χαλεπῆς . . . πενίης . πενίη* apud Homerum (Od. 14, 157) epitheto caret, apud Hesiodum (erg. 717) *οὐλομένη* et *θυμοφθόρος πενίη.* || v. 183 *ἵππους | εὐγενέας.* Apud Homerum ubique forma *εὐηγενὴς* legitur, nec bestiis hoc epitheton attribuitur. || v. 186 *ἐσθλὸς ἀνήρ* cfr. Welcker l. c. XXI sq. || v. 213 *ποικίλον ἦθος* (Hes. *ἐπίκλοπον ἦθος*). || v. 215 *πουλύπου . . . πολυπλόκου* . πουλύπους* apud Homerum (Od. 5, 432) epitheto caret. || v. 222 *ποικίλα δήνε᾽* (Hom. *ἤπια, ὀλοφώϊα δήνεα*). || v. 223 *νόου . . . ἐσθλοῦ.* || v. 226 *δολοπλοκίαι . . . ἄπιστοι* (cfr. Bergk, PL p. 501: „videtur hic vitium delitescere"). || v. 233 *κενεόφρονι* δήμῳ.* || v. 241 *αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις* (Hom. *κήρυκες λιγύφθογγοι*). || v. 244 *πολυκωκύτους* . . . δόμους.* || v. 246 *ἄφθιτον . . . . ὄνομα* (Hom. *ἄφθιτον κλέος*). || v. 257 *ἵππος . . . καλὴ . . . ἀεθλίη.* || v. 260 *κακὸν ἡνίοχον.* || v. 287 *πόλει . . . . κακοψόγῳ.** Bergk coniecit *φιλοψόγῳ,* alii alia. vid. PL p. 504. || v. 290 *ἐκτραπέλοισι* νόμοις.* Bergk coniecit *εὐτραπέλοισι νόμοις.* vid. PL p. 505. || v. 295 *κωτίλῳ* ἀνθρώπῳ.* || v. 302 *γείτοσι . . . . ἀγχιθύροις.** || v. 303 *ἀγαθὸν βίον.* || v. 307 *ἔργα δείλ᾽* || *ἔπη δύσφημα* (Hes. erg. 735 *δυσφήμοιο τάφου*) || v. 324 *χαλεπῇ . . διαιβολίῃ.* || v. 341 *καίριον εὐχήν.* || v. 343 *κακῶν . . . μεριμνέων* (Hes. erg. 178 *χαλεπὰς . . . μερίμνας*). || v. 354 *δυστήνου . . . βίου.* || v. 383 *ὄλβον . . . ἀπήμονα* (Hom. *ὕπνος* etc. cfr. Ebeling. lex. Hom. I p. 147) || v. 399 *ὀλεσήνορας* ὅρκους.* || v. 404 *μεγάλην ἀμπλακίην.* || v. 421 *θύραι . . | ἁρμόδιαι.** || v. 433 *ἀτηρὰς* φρένας.* || v. 434 *μισθοὺς . . . μεγάλους.* || v. 437 *μύθοισι σαόφροσι.* || v. 447 *κεφαλῆς . . . ἄκρης.* || v. 449 *ἄπεφθον* | χρυσόν.* || v. 451 *μέλας . . . ἰός.* || v. 452 *ἄνθος*

---

cfr. v. 149 *χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν.*
v. 233 sq. *ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ*
Κύρν᾽ ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ
v. 77 sq. *πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι*
ἄξιος ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.
v. 666 . . . *καὶ τιμῆς καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.*

καθαρόν || v. 461 *ἀπρήκτοισι* .... | *χρήμασι.* || v. 464 *χαλεπῷ* .. *ἔργματι.* || v. 546 *αἰσχρὸν ὄνειδος.* || v. 549 *ἄγγελος ἄφθογγος.** || v. 550 *τηλαυγέος** . . . *σκοπιῆς* (h. 31, 13 *τηλαυγὲς πρόσωπον*) || v. 551 *ἵπποις* . . . *ταχυπτέρνοισι.** (Hom. *ὠκύπους, ὠκυπέτης ἵππος*). || v. 552 *δήων* . . . *ἀνδρῶν.* || v. 576 *χοιράδας εἰναλίας* (Hom. *κῆτος, κορώνη εἰναλίη*). || v. 581 *γυναῖκα περίδρομον.* cfr. Phoc. 3, 4. || v. 581 *ἄνδρα* . . . *μάργον.* || v. 594 *τέλος ἄκρον.* || v. 602 *ψυχρὸν* . . *ποικίλον* . . *ὄφιν* (Hom. *αἰόλον ὄφιν*). || v. 607 *μικρὴ χάρις* || v. 608 *αἰσχρὸν* . . . *κέρδος.* || v. 615 *μέτριον ἄνδρα.* || v. 623 *παντοῖαι κακότητες.* (Hom. *παντοίην ἀρετήν*). || v. 632 *μεγάλαις* .... *ἀμηχανίαις.* || v. 634 *λάβρος ἀνήρ.* || v. 638 *χαλεποὶ δαίμονες.* || v. 649 *δειλὴ πενίη.* || v. 656 *κῆδος ἐφημέριον* (Hom. *ἐφημέρια φρονεῖν*) || v. 662 *πενιχρὸς ἀνήρ.* || v. 691 *μεγάλου* . . . *πόντου.* || v. 708 *σκιερὸς χῶρος* (Hom. *ἀτερπὴς χῶρος* . *σκιερὸν ἄλσος, νέμος*). || v. 709 *κυανέας* . : . *πύλας* (Hes. theog. 811 *μαρμάρεαι πύλαι* de foribus Hadis. cfr. Sapph. 119, 2 *Φερσεφόνας κυάνεος θάλαμος*). || v. 714 *γλῶσσαν* . . . *ἀγαθήν.* || v. 754 *σώφρονα θυμόν.* || v. 756 *μύθῳ σώφρονι.* || v. 761 *ἱερὸν μέλος.* || v. 775 *στρατὸν ὑβριστήν* (Hom. *ἀνὴρ ὑβριστής*). || v. 781 *στάσιν λαοφθόρον.** || v. 784 *ἀμπελόεν πεδίον.* (*ἀμπελόεις* apud Homerum epitheton terrarum et oppidorum). || v. 811 *θανάτου* . . . *ἀεικέος* (Hom. *ἀεικὲς ἔργον, πότμος*). || v. 819 *πολυάρητον** *κακόν*; de eis quae viri docti coniecerunt vid. Bergk PL p. 536. || v. 838 *δίψα*... *λυσιμελής* (Hom. *ὕπνος λυσιμελής*). || v. 838 *μέθυσις χαλεπή.* || v. 847 *κέντρῳ* | *ὀξέϊ.* || v. 848 *ζεύγλην δύσλοφον.* || v. 849 *δῆμον φιλοδέσποτον.** || v. 887 *κήρυκος* . . . *μακρὰ βοῶντος.* (Hom. *κήρυξ λιγύφθογγος.* Apud Homerum heroes *μακρὰ βοῶσιν*). || v. 966 *θυμὸν ἐφημέριον.* || v. 1024 *αὐχένα* . . . | *δύσλοφον.* || v. 1035 *πορφυρέης* . . . *λίμνης.* (Hom. *πορφυρέη ἅλς, κῦμα*). || v. 1074 *μεγάλης ἀρετῆς.* || v. 1082 *χαλεπῆς* . . . *στάσιος.* || v. 1124 *μέγα δῶμ'.* || v. 1130 *ἀνδρῶν ἐχθρῶν.* || v. 1137 *μεγάλη θεός.* || v. 1141 *εὐσεβέων ἀνδρῶν.* || v. 1147 *σκολιὸν λόγον.* || v. 1150 *κακοῖς ἔργοις.* || v. 1168 *δειλὰ* . . . *ἔπη.* || v. 1170 *μεγάλους* . . . *ἀθανάτους.* || v. 1174 *ὕβριος οὐλομένης.* || v. 1174 *λευγαλέου* . . . *κόρου.* || v. 1181 *δημοφάγον** . . . *τύραννον.* || v. 1187 *βαρεῖαν* | *δυστυχίην.* || v. 1197 *ὄρνιθος*

. . . ὀξὺ βοώσης. || v. 1198 ἀρότου | ὡραίου. || v. 1199 κραδίην . . μέλαιναν (Hom. φρένες ἀμφιμέλαιναι). || v. 1200 εὐανθεῖς . . . ἀγρούς (Hom. εὐανθὴς λάχνη).

De epithetorum igitur usu Theognideo haec in universum statui possunt: in deorum et heroum epithetis adhibendis Theognis raro discedit ab eis, quae poetae, qui ante eum florebant, in primis Homerus et Hesiodus, finxerant.[1]) De epithetis nomin. appell. recte de Leutsch[2]): „sie sind, inquit, oft abstract, selbst dann, wenn zwei zu einem substantiv gestellt werden; solche geben der phantasie keine nahrung, wohl aber dem verstande." Huius rei causa e natura elegiae paraeneticae repetenda est. Sed ne sollemnibus quidem poesis epicae epithetis Theognidem prorsus se abstinuisse exempla supra allata probant. Et maximam quidem partem leguntur in formulis ex Homero ipso haustis et in eis carminibus, quorum argumenta discrepant a carminibus gnomicis.[3])

IV.

De copia vocabulorum.

1. Vocabula, quorum Theognis alia significatione atque Homerus usus est:

v. 23 ὀνομαστός „clarus"; apud Homerum et Hesiodum, ubique coniunctum cum οὐκ, „nefandus" est. || v. 30 ἀρετή. De hac voce cfr. Welcker, l. c. p. XXIX. || v. 41 ἡγεμών, apud Homerum aut dux copiarum (in Iliade) est aut itineris dux (in Odyssea) (cfr. Ebeling, l. c. p. 532); hoc loco ducem populi i. e. δημαγωγὸν significat. Eadem verbi vis apud Solonem (6, 1) occurrit. || v. 112 μνῆμα „monumentum" hoc loco pro μνεία positum.[4]) || v. 213 ποικίλος „varius". Tralaticiam vim huius verbi

[1]) cfr. p. 17 sq.

[2]) Philol. XXX, p. 196.

[3]) cfr. vss. 237—252. 699—718. 757—768 etc.

[4]) cfr. van Herwerden qui paulo acerbiore usus iudicio haec dicit (animadvers. philol. ad Theogn. p. 6): „frustra hi vss. corriguntur, quippe manifesto interpolati ab homine antiqui Graeci sermonis turpiter

continet Homeri verbum compositum *ποικιλομήτης*, verbum simplex primum apud Hesiodum (theog. 511). || v. 213 *ἦθος* apud Homerum „sedes, stabulum" est.[1]) Vis tralaticia primum occurrit apud Hesiodum. || v. 233 *ἀκρόπολις*, hoc loco eodem sensu occurrit, quo Aiax apud Homerum (Od. 11, 556) *πύργος Ἀχαιῶν* nominatur. || v. 283 *πιστός*, apud Homerum „certus, fidus", hoc loco „*πισυνός*" est. Eodem sensu apud Aeschyl. Prom. 917: *τοῖς πεδαρσίοις κτύποις πιστός* et Pers. 55 *τοξουλκῷ λήματι πιστούς*. || v. 360 *κηδεμών* is est qui curam habet alicuius rei, apud Homerum is qui funus curat. || v. 413 *θωρήσσομαι* (*πίνων*) hoc loco = vino repleor. || v. 414 *ἐξάγειν* „educere", hoc loco „impellere, incitare". || v. 418 *ὑπερτερίη* apud Homerum est superior pars in curru, hoc loco pro *ὑπεροχή* (praestantia) accipitur. cfr. Hesych. IV, p. 207 *ὑπερτερίησι· νεωτερισμοῖς . ὑπερηφανίαις*. || v. 581 *περίδρομος*, apud Homerum „rotundus" est. Hoc loco „circumcursans" vocatur mulier corpus vulgans. Ceterum cfr. Phoc. 3, 3 sq. *ἡ* (sc. *γυνὴ*) *δ' ἵππου χαιτηέσσης· εὔφορος ἠδε, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἀρίστη*. || v. 581 *μάργος* apud Homerum stultum et dementem hominem significat, hoc loco = *μάχλος* || v. 582 *ἄρουραν ἀροῦν*. Haec imago, quam saepissime apud tragicos poetas legimus, hoc loco primum occurrit in litteris Graecis. || v. 761 *φθέγγεσθαι* lyra primum dicitur in h. Merc. 484. || v. 761 *μέλος*, quo vocabulo artus hominum vel bestiarum exprimuntur, de cantu primum usurpatur h. 19, 16. || v. 766 *διάγειν* „transducere", hoc loco „vitam agere", ut in h. 20, 7. —

2. Non leguntur apud Homerum, sed apud Hesiodum:

a) substantiva appellativa haec: v. 29 *ἔργμα*: erg. 801 || v. 54 *νόμος*: erg. 276 || v. 66 *πίστις*: erg. 372 || v. 98 *ὀργή*: erg. 304 ||

---

ignaro. Illis enim non solum, quod iam observavit Bergk, inaudita est forma activa *ἐπαυρίσκειν*, sed etiam, quod vel peius est, metri angustiae versificem coegerunt, ut contra omnium usum et certam vocabuli vim *μνῆμα δ' ἔχουσι* diceret pro *μνήμην* sive *μνείαν δ' ἔχουσι*."

[1]) cfr. Curtius Etym. p. 236: „Auffallend ist für *ἦθος* die alte, bei Homer ausschliessliche, bedeutung wohnung, stall, welche an skt. dhâ-man haus erinnert, nach dem gesagten also bedeutete es wohl ‚eigenes haus'."

v. 239 *θοίνη*: sc. 114. (Batrach. 40) || v. 343 *ἄμπαυμα*: theog. 55 (Hom. *ἀναπαύω*) || v. 401 *καιρός*: erg. 694 || v. 409 *θησαυρός*: erg. 719 || v. 766 *μέριμνα*: erg. 178 || v. 787 *τέρψις*: theog. 206. sc. 273 (Hom. *τερψίμβροτος, τερπωλή*) || v. 831 *ἀπιστίη*: erg. 372. (Hom. *ἀπιστέω, ἄπιστος*) || v. 833 *κόραξ*: frgmt. 125, 1. (Hom. *Κόρακος πέτρη*) || v. 975 *αὐλητήρ*: sc. 283. 299. (Hom. *αὐλός*) || v. 1149 *κτέανον*: erg. 315. (Hom. *κτέαρ*) || v. 1166 *ἐμπορίη*: erg. 646. (Hom. *ἔμπορος*) || v. 1189 *δυσφροσύνη*: theog. 528 || v. 1226 *μάρτυς*: erg. 371. (Hom. *μάρτυρος*) ||

b) adiectiva haec: v. 29 *ἄδικος*: erg. 260 (Hom. *οὐδὲ δίκαιος*) || v. 46 *οἰκεῖος*: erg. 457 *οἰκήϊος*, theog. 330 *οἰκεῖος* || v. 109 *ἄπληστος*: theog. 315 e coniectura Hermanni[1]) || v. 149 *πάγκακος*: erg. 813 || v. 188 *πλούσιος*: erg. 22 || v. 307 *δύσφημος*: erg. 735 || v. 331 *ἥσυχος*: erg. 119. (Hom. *ἡσύχιος*) || v. 457 *σύμφορος*: erg. 302 || v. 615 *μέτριος*: erg. 306 (Hom. *μέτρον*) || v. 653 *εὐδαίμων*: erg. 826 || v. 769 *περισσός*: theog. 399 || v. 870 *χαμαιγενής*: theog. 879 || v. 965 *ἐπίκλοπος*: erg. 67 || v. 1194 *σκληρός*: theog. 839 || v. 1199 *ὡραῖος*: erg. 32. 307. (Hom. *ὥριος*). ||

c) verba haec: v. 19 *σοφίζομαι*: erg. 649.[2]) || v. 146 *πλουτεῖν*: erg. 313 || v. 192 *μαυρόω*: erg. 325 || v. 219 *ἀσχάλλω*: frgmt. 93, 3. (Hom. *ἀσχαλάω*) || v. 362 *αὔξειν*: theog. 493. (Hom. ubique *ἀέξειν*) || v. 363 *κωτίλλω*: erg. 374 || v. 440 *ἐπιστρέφομαι*: theog. 753. (Hom. *ἐπιστρέφω*) || v. 797 *μέμφομαι*: erg. 186.

3. In hymnis primum leguntur:

a) substantiva appellativa haec: v. 778 *κιθάρη*: h. Merc. 509. 515 (Hom. *κίθαρις*) || v. 823 *τύραννος*[3]): h. 7, 5. (Sim. Am. 7, 69) || v. 1150 *σύμβολον*: h. Merc. 30.

b) adiectiva et adverbia haec: v. 25 *θαυμαστός*: h. Cer. 10. (Hom. *θαυμάζειν*) || v. 65 *σπουδαῖος*: h. Merc. 332. (Hom. *σπουδή*) || v. 132 *ὅσιος*: epigr. Hom. 6, 6 || v. 250 *ἰοστέφανος*:

---

[1]) cfr. Hermanni opusc. VI 1 p. 172. 202.

[2]) sed cfr. Goettlingii adn. ad erg. 646—662: „adiecti, inquit, hi versus a . . . rhapsodo videntur . . . Non esse Hesiodi persuasum erat Pausan. IX, 31, 3, ut ex eius verbis patet."

[3]) cfr. Schömann, griechische alterthümer I[3], p. 170 adn. 1.

h. 6, 18 || v. 523 *μάτην*: h. Cer. 309 (Hom. *ματίη*) || v. 549 *ἄφθογγος*: h. Cer. 198. 282 || v. 550 *τηλαυγής*: h. 31, 13 || v. 565 *σοφός*: Marg. 3. (Hom. *σοφίη*[1])) || v. 1128 *δειμαλέος* loco corrupto; vide Bergk PL p. 553. Ceterum *δειμαλέος* legitur Batr. 289 || v. 1154 *ἀβλαβέως*: h. Merc. 83. (Hom. *βλάπτω*.)

c) verba haec: v. 370 *μιμεῖσθαι*: h. Ap. Del. 163 || v. 541 *δειμαίνω*: h. Ap. Pyth. 226. (Hom. *δεῖμα*.)

4. Apud alios poetas lyricos leguntur:

a) substantiva appellativa haec: v. 51 *στάσις*: Sol. 4, 19 || v. 52 *μούναρχος*: Sol. 9, 3 *μόναρχος* || v. 78 *διχοστασίη*: Sol. 4, 38 || v. 417 *βάσανος*: Sim. C. 99, 1 || v. 452 *εὐρώς*: Sim. C. 4, 4 || v. 556 *ἔκλυσις*: Sol. 13, 70 || v. 576 *χοιράς*: Archil. 128 || v. 779 *παιάν*: Alcm. 19, 3 (Hom. *παιήων*) || v. 798 *μνήμη*: Sim. C. 149, 1 || v. 964 *τρόπος*: Sim. Am. 7, 78 || v. 1152 *ῥῆμα*: Archil. 50.

b) adiectiva et adverbia haec: v. 50 *δημόσιος*: Sol. 4, 12. 27 || v. 147 *συλλήβδην*: Phocyl. 17 in eadem sententia || v. 193 *κακόπατρις*: Alc. 37 || v. 295 *κωτίλος*: Tzetz. ad Hesiod. op. v. 374: *κωτίλη ἡ χελιδὼν διὰ τὸ λάλος εἶναι παρά τε Ἀνακρέοντι καὶ Σιμωνίδῃ καλεῖται* || v. 406 *εὐμαρέως* et v. 845 *εὐμαρές*: Sim. C. 128, 5 *εὐμαρές* || v. 422 *ἁρμόδιος*: Sol. 24, 6 || v. 626 *δυνατόν*: Sim. C. 5, 16 || v. 896 *ὀδυνηρός*: Mimn. 1, 5.

c) verba haec: v. 185 *μελεδαίνω*: Archil. 8, 1 || v. 529 *προδίδωμι*: Sim. C. 140, 4 || v. 642 *ἀντιτυγχάνω*: Sim. C. 132, 1.

5. Primum apud Theognidem leguntur:

a) *ἅπαξ εἰρημένα* haec: v. 67 *πολυπλοκίη* ab adiectivo *πολύπλοκος*, apud Theogn. v. 215 *πουλύπου* epitheto || v. 175 *βαθυκήτης* pro Homerico *μεγακήτης*. De significatione huius verbi cfr. de Leutsch in Philol. XXX, p. 196 sq. || v. 225 *κακοκερδίη*. *ι* terminationis in $\overline{\iota\eta}$ praeter hunc locum ter producitur apud Theognidem (v. 703 *πολυιδρίῃσιν*, v. 831 *ἀπιστίῃ*, v. 1169 *κακεταιρίης*). Apud Homerum legimus Il. 9, 73 *ὑποδεξίη*. Od. 21, 284 *ἀκομιστίη*. Od. 22, 374 *κακοεργίη*. Od. 24, 251 *ἀεργίη*; apud Hesiodum erg. 311 *ἀεργίη*.[2]) || v. 244 *πολυκώ-*

---

[1]) sed cfr. Kochii adn. ad Il. 15, 412.

[2]) cfr. Bekker, hom. bl. I, p. 140. Spitzner, de versu Graecorum heroico p. 83.

κυτος. Apud Homerum leguntur *κωκύω* et *κωκυτός* || v. 287 *κακόψογος*. Bergk coniecit *φιλόψογος* (vid. PL p. 504); fortasse recte: cfr. Eur. El. 904 *δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις* || v. 551 *ταχύπτερνος*. (Hom. Il. 22, 397 *πτέρνη*) || v. 613 *λεσχάζω* (Hom. et Hes. *λέσχη*) || v. 781 *λαοφθόρος*. (Hom. et Hes. *θυμοφθόρος*. Verba similiter composita apud Homerum sunt *λαοφόρος, λαοσσόος*) || v. 1169 *καχεταιρίη*. cfr. supra ad v. 225 || v. 1181 *δημοφάγος* pro Homerico *δημοβόρος* (Il. 1, 231) || v. 1226 *ἀληθοσύνη*.

b) nomen proprium hoc: v. 1126 *Πηνελόπη* (Hom. *Πηνελόπεια*).

c) nomina appellativa haec: v. 19 *σφρηγίς*.[1]) || v. 40 *εὐθυντήρ* || v. 55 *δορά* || v. 60 *γνώμη* || v. 62 *χρείη* (Hom. *χρέος, χρεῖος*) || v. 70 *πρῆγμα* (Hom. Hes. *πρῆξις*) || v. 118 *εὐλαβίη* || v. 126 *ὑποζύγιον* (Hom. *ὑποζεύγνυμι*) || v. 152 *χώρη*.[2]) || v. 174 *ἠπίαλος* || v. 218 *ἀτροπίη* || v. 226 *δολοπλοκίη*. (Sapph. 1, 2 Aphrodite *δολόπλοκος* appellatur) || v. 241 *αὐλίσκος* || v. 284 *φιλημοσύνη*, v. l. *συνημοσύνη*[3]) || v. 286 *ἔγγυος* (Hom. *ἐγγύη, ἐγγυάω*) || v. 297 *ἐπίμιξις* (Hom. *ἐπιμίσγω, ἐπιμίξ*) || v. 302 *λάτρις* || v. 309 *σύσσιτος* (Hom. *σιτέω, σῖτος*) || v. 324 *διαβολίη* || v. 325 *ἁμαρτωλή* || v. 394 *χρημοσύνη* (Tyrt. *χρησμοσύνη*) || v. 417 *μόλιβδος* (Hom. *μόλιβος*) || v. 453 *ἀνοίη* (Hom. *ἄνοος*) || v. 458 *ἄκατος* || v. 459 *ἄγκυρα* || v. 453 *γνώμων* || v. 571 *πεῖρα* (Hom. *πειράω*) || v. 592 *λάχος* (Hom. *λαγχάνω*) || v. 600 *φιλίη* (Hom. *φιλέω, φιλότης*) || v. 712 *πολυφροσύνη* (Hom. *πολύφρων*) || v. 758 *ἀπημοσύνη* (Hom. *ἀπήμων*) || v. 805 *τόρνος* || v. 807 *θεωρός*, cfr. Welcker l. c. p. XVII || v. 833 *φθόρος* (Hom. *φθείρω*) ||

---

[1]) v. 19 videntur imitati esse Critias (4, 3) *σφραγὶς δ' ἡμετέρης γλώσσης ἐπὶ τοῖσδεσι κεῖται* et Lucianus Anth. Pal. 10, 42, 1: *ἀρρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφραγὶς ἐπικείσθω*.

[2]) Ego et hoc loco et v. 822 malim *ὥρη*, praesertim comparatis his locis:

Hes. erg. 30 sq. *ὥρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται . . . . . ᾧτινι μὴ βίος ἔνδον*.

Tyrt. 10, 11 *εἰ δ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὥρη*.

Sed etiam sic versus illos Theognideos medicina egere docent hiatus.

[3]) cfr. van Herwerden, l. c. p. 21.

v. 838 *μέθυσις* (Hom. *μεθύω*) || v. 860 *ἀσπασμός* (Hom. *ἀσπάζομαι, ἀσπάσιος, ἀσπαστός*) || v. 896 *ἀγνωμοσύνη* (Hom. *γιγνώσκω, γνωτός*) || v. 964 *ῥυθμός* || v. 1077 *ὄρφνη* (Hom. *ὀρφναῖος*) || v. 1099 *βρόκχος* (ita Scaliger) || v. 1107 *κατάχαρμα* (Hom. *χάρμα*) || v. 1167 *ἀπόκρισις* (Hom. *ἀποκρίνω*) || v. 1188 *δυστυχίη* || v. 1193 *ἀσπάλαθος* || v. 1193 *στρῶμα* (Hom. *στορέννυμι*) || v. 1201 *κύφων* || v. 1222 *πταῖσμα*.

d) adiectiva et adverbia: v. 7 *τροχοειδής*. (Hom. *περίτροχος*) || v. 11 *θηροφόνος* (Hom. *πατροφόνος, ἀνδροφόνος*) || v. 73 *ὅλως* || v. 105 *μάταιος*. (Hom. *ματίη*. h. Cer. 309 *μάτην*) || v. 117 *κίβδηλος* || v. 122 *ψυδρός* (ita codex A recte, teste Noltio) || v. 195 *εὔδοξος* et *κακόδοξος*. (Hom. *δόξα*) || v. 215 *πολύπλοκος* || v. 233 *κενεόφρων* || v. 269 *ἐπίμυκτος* (Hom. *ἐπιμύζω*) || v. 288 *ἄνολβος* (Hes. *ἀνολβίη*) || v. 290 *ἐκτράπελος* || v. 296 *ἀδαής*, loco corrupto, cfr. PL p. 505 || v. 302 *ἀγχίθυρος* (Hom. *πρόθυρον*) || v. 329 *εὔβουλος* (Hom. *βουλή, βουλεύειν*) || v. 352 *λήν* Bergk scripsit, non recte mea quidem sententia. Ego malim Bekkero assentiri, qui *μὴ δή μ'* scripsit. cfr. PL p. 508 || v. 399 *ὀλεσήνωρ* (Hom. *φθισήνωρ*) || v. 406 *χρήσιμος* || v. 422 *ἀμέλητος* (Hom. *ἀμελέω*) || v. 429 *ῥᾷον* (Hom. *ῥηΐτερος*) || v. 431 *σώφρων*. (Hom. ubique *σαόφρων*) || v. 433 *ἀτηρός* || v. 442 *ἐπίδηλος* || v. 447 *ἀμίαντος*. (Hom. *μιαίνω*) || v. 449 *ἄπεφθος* || v. 455 *ζηλωτός* (Hom. *ζηλήμων*. Hes. *ζηλόω, ζῆλος*) || v. 548 *ἀρειότερος*[1]) || v. 559 *λῷστος* (Hom. *λωΐων, λωΐτερος*) || v. 584 *ἀργός* (Hom. *ἀεργός*) || v. 615 *παμπήδην* (Hom. *πάμπαν*) || v. 641 *εὔνοος* || v. 715 *ὠκύτερος* (Hom. et Hes. *ὤκιστος* et *ὠκύτατος*) || v. 766 *εὐφροσύνως* (Hom. *εὔφρων, εὐφροσύνη*) || v. 770 *φθονερός* (Hom. *φθονεῖν*) || v. 785 *δονακότροφος* || v. 799 *ἄψεκτος* || v. 849 *φιλοδέσποτος*. (Hom. *δέσποινα*) || v. 859 *παυράκι* || v. 896 *ὀδυνηρός* (Hom. *ὀδύνη*) || v. 971 *ἐπιοίνιος* || v. 1026 *ἰθύτερος* (Hom. *ἰθύντατα*) || v. 1078 *ξυνετός* || v. 1097 *πετεινός* (Hom. ubique *πετεηνός*) || v. 1126 *ἔμφρων* || v. 1157 *ἄμαχος* (Hom. *ἀμαχητί*) || v. 1177 *ἀπαθής* || v. 1180 *ἀσεβής*.

---

[1]) Apud Mimnermum (14, 9) legitur *ἀμεινότερος*. cfr Wecklein, l. c. p. 27.

e) verba: v. 21 *ἀλλάσσειν* || v. 31 *προσομιλεῖν* (Hom. *ὁμιλεῖν*) || v. 98 *συμβουλεύειν* (Hom. *βουλεύειν*) || v. 47 *ἀτρεμίζειν* (Hom. *ἀτρέμας*. Hes. *ἀτρεμεῖν*) || v. 55 *κατατρίβειν* (Hom. *τρίβειν*) || v. 73 *ἀνακοίνεο*, loco corrupto, cfr. PL, p. 489 || v. 77 *ἀντερύεσθαι* (Hom. *ἐρύειν*) || v. 82 *μετέχειν* (Hom. *ἔχειν*) || v. 87 *στέργειν* || v. 108 *ἀντιλαμβάνειν*. Bergk coniecit *ἄν τι λάβοις* || v. 141 *νομίζειν* || v. 145 *εὐσεβεῖν* || v. 196 *ἐντύειν* (Hom. *ἐντύνειν*) || v. 303 *κιγκλίζειν* || v. 348 *ἀποσείεσθαι* (Hom. *σείειν*) || v. 359 *ἐπιφαίνειν* (Hom. *φαίνειν*) || v. 372 *προσέλκεσθαι* (Hom. *ἕλκειν*) || v. 404 *παράγειν* (Hom. *ἄγειν*, *ἐξάγειν*) || v. 593 *ἀσᾶν* || v. 609 *προσομαρτεῖν* (Hom. *ὁμαρτεῖν*) || v. 611 *ψέγειν* || v. 620 *ὑπερτρέχειν* (Hom. *τρέχειν*, *ἐπιτρέχειν*) || v. 621 *ἀτίειν* (Hom. *τίειν*, *ἀτίζειν*) || v. 629 *ἐπικουφίζειν* (Hom. *κοῦφα*, *κουφότερον*. Hes. *κουφίζειν*) || v. 642 *ἀντιτυγχάνειν* (Hom. *τυγχάνειν*) || v. 771 *μῶσθαι*[1]) || v. 886 *κωμάζειν* (h. Merc. 181 *κῶμος*) || v. 961 *θολοῦν* || v. 1097 *ἐπαίρομαι* (Hom. *αἴρω*) || v. 1129 *ἐμπίνειν* (Hom. *πίνειν*) || v. 1144 *προσμένειν* || v. 1158 *ὑπερκορεννύναι* (Hom. *κορεννύναι*) || v. 1191 *ἐγκατακεῖσθαι* (Hom. *ἐγκατατιθέναι* . *ἐγκεῖσθαι* . *κατακεῖσθαι*).

V.

De similitudinibus.

Similitudines, quas apud poetas elegiacos ceterosque poetas lyricos legimus, differunt ab eis, quas Homerus et, qui eum secuti sunt, poetae epici exhibent. Homerus enim, ut heroici carminis generi dicendi convenit, longioribus saepe similitudinibus utitur, poetae lyrici autem eis rarius et plerumque ita utuntur, ut tota similitudo paucis verbis contineatur.[2]) Poetae elegiaci, quantum ex eorum reliquiis intellegi potest,

a) aut brevioribus similitudinibus ex Homero haustis utuntur:

---

[1]) cfr. Deiters, l. c. p. 5, adn. 5.

[2]) Longiorem similitudinem Solo carminibus suis inseruit. vid. Sol. 13, 18 sqq.

Call. 1, 20 *ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν*
cfr. Od. 11, 556 *τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο.*
Mimn. 5, 4 sq. *ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται ὥσπερ ὄναρ ἥβη*
cfr. Od. 11, 207 *σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ.*
Theogn. (Mimn.?) 985 *αἶψα γὰρ ὥστε νόημα παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη*
cfr. Od. 7, 36 *ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.*
Theogn. 949 *λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς*: Il. 5, 299 *λέων ὣς κτλ.*

b) aut longiores similitudines Homericas in angustum cogunt:

Tyrt. 6, 1 *ὥσπερ ὄνοι μεγάλοις ἄχθεσι τειρόμενοι.*
cfr. Il. 17, 742 sqq. *οἱ δ', ὥσθ' ἡμίονοι κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες*
ἕλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν
ἢ δοκόν, ἠὲ δόρυ μέγα νήϊον· ἐν δέ τε θυμὸς
τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ σπευδόντεσσιν.
Mimn. 2, 1 *ἡμεῖς δ' οἷά τε φύλλα φύει πολυανθέος ὥρη*
ἔαρος, ὅτ' αἶψ' αὐγῇς αὔξεται ἠελίου
cfr. Il. 6, 146 sqq. *οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.*
φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη.

c) aut novas fingunt similitudines. In quibus Theognis, cuius similitudines maximam partem e rebus navalibus et maritimis haustae sunt:

v. 56 (*λαοί*) *ἔξω δ' ὥστ' ἔλαφοι τῆσδ' ἐνέμοντο πόλευς.*
v. 106 *ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.*
v. 114 (*κακὸν ἄνδρα*) *αἰεὶ φεύγειν ὥστε κακὸν λιμένα.*
v. 458 sqq. (*γυνή*) *οὐ πηδαλίῳ πείθεται ὥστ' ἄκατος*
οὐδ' ἄγκυραι ἔχουσιν· ἀπορρήξασα δὲ δεσμά
πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.
v. 576 (*τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι*) *ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.*
v. 856 (*πόλις*) *ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν.*

v. 970 *νῦν δ' ἤδη ναῦς ἅθ' ἑκὰς διέχω.*[1])
v. 1097 *ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι ὥστε πετεινόν*
ἐκ† λίμνης μεγάλης κτλ.

VI.

De copia sententiarum.

Sententiae, quibus Theognis a) Homerum, b) Hesiodum, c) alios poetas videtur imitatus esse, hae sunt[2]):

a)

v. 91 sq. *ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος*
δειλός, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.
et v. 95 sq. *τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔτι μάλ' ἐσθλός,*
ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷα, φρονῇ δ' ἕτερα.
cfr. Il. 9, 312 sq. *ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,*
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.

---

v. 139 *οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίνεται, ὅσσ' ἐθέλῃσιν.*
et v. 617 *οὔτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται.*
cfr. Il. 18, 328 *ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.*

---

v. 239 sq. . . . *θοίνης δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ*
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασιν.
*cfr. Il. 10, 212 sq. et 217 . . . . *μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη*
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους . . .
αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.

---

v. 245 sq. *οὐδὲ τότ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, ἀλλὰ μελήσεις*
ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα.

---

[1]) Locus corruptus est. Varias virorum doctorum coniecturas vide apud Bergk PL p. 545.

[2]) Multas Welcker l. c. et de Leutsch l. c. contulerunt. Asterisco notatas ipse adieci.

* cfr. Od. 24, 93 sq. ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν . . .

---

v. 329 καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων
cfr. Od. 8, 329 . . . κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν.

---

v. 444 sqq. . . . . ἀθανάτων δὲ δόσεις
παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ', ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.
et v. 591 τολμᾶν χρή, τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν.
et v. 1033 sq. . . . . θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι.
* cfr. Il. 20, 265 sq. ὡς οὐ ῥηΐδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι οὐδ' ὑποείκειν.
et Il. 3, 65 sq. οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
et h. Cer. 147 sq. . . . θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκῃ
τέτλαμεν ἄνθρωποι.

---

v. 596 πλὴν πλούτου παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.[1])
* cfr. Il. 13, 636 πάντων μὲν κόρος ἐστίν.

---

v. 629 ἥβη καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός.
cfr. Il. 3, 108 αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.

---

v. 547 τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.
cfr. Od. 22, 374 ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.

---

v. 687 οὐκ ἔστιν θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι
cfr. Il. 6, 129 οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.

---

[1]) Videtur hunc locum imitatus esse Aristoph. in Plut. v. 189 sq.:
ὥστ' οὐδὲ μεστὸς σοῦ (sc. Πλούτου) γέγον' οὐδεὶς πώποτε.
τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐστὶ πάντων πλησμονή.

v. 1168 τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.
* cfr. Od. 8, 408 sq. . . . ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
δεινὸν ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι
ἄελλαι.

---

b)

v. 151 sq. ὕβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακὸν ὤπασεν ἀνδρί,
οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.
cfr. Hes. erg. 214 ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῷ βροτῷ.

---

v. 155 sq. μήποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθείς,
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.
cfr. Hes. erg. 717 μηδέποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρί
τέτλαθ' ὀνειδίζειν . . .

---

v. 171 sq. θεοῖς εὔχου, θεοῖς ἐστιν ἔπι κράτος· οὔ τοι ἄτερ
θεῶν
γίνεται ἀνθρώποις οὔτ' ἀγάθ' οὔτε κακά.
cfr. Hes. erg. 669 ἐν τοῖς (sc. θεοῖς) γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς
ἀγαθῶν τε κακῶν τε.

---

v. 401 sq. μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
ἔργμασιν ἀνθρώπων.
cfr. Hes. erg. 694 μέτρα φυλάσσεσθαι· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν
ἄριστος.

---

v. 421 sq. πολλοῖς ἀνθρώπων γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
ἁρμόδιαι.
* cfr. Hes. erg. 719 sq. γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν
ἄριστος
φειδωλῆς.

---

v. 466 μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅ, τ' αἰσχρὸν ἔῃ.
cfr. Hes. erg. 352 μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσιν.

---

v. 1089 sq. εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακόν, αὐτὸς ἔχοιμι·
εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοί, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.
*cfr. Hes. erg. 708 sqq. . . . . μή μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς.
. . . . εἰ δέ σέ γ' ἄρχῃ
ἤ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον ἠὲ καὶ ἔρξας,
δὶς τόσα τίνυσθαι μεμνημένος.

---

v. 1135 Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποις μούνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν
cfr. Hes. erg. 96 sq. μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν
ἔνδον ἔμιμνε πίθου ὑπὸ χείλεσιν[1])
v. 1136 sqq. ἄλλοι δ' (sc. θεοί) Οὔλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν·
ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός, ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
cfr. Hes. erg. 197, 199 sq. καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον προλιπόντ' ἀνθρώπους
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις.

---

v. 1197 sqq. ὄρνιθος φωνήν, Πολυπαΐδη, ὀξὺ βοώσης
ἤκουσ', ἥτε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν.
*cfr. Hes. erg. 448 sqq. φράζεσθαι δ', εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς
. . . ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει . . . .
. . . . . κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω.

---

[1]) cfr. Goettlingii adn. ad hos versus: „aliter de hac fabula sensisse videtur Theognis . . . aliter Aeschylus . . .“. — Franciscus Harder (in sententiis controversis post libellum „de alpha vocali apud Homerum producta“, Berolini 1876) haec contendit: „Theognis versibus inde a 1135 (cfr. Ov. ex Pont. 1, 6, 28 sqq.) vetustiorem formam eiusdem fabulae videtur alludere, quae exstat ap. Hesiod. in Op. et Dieb. 96 sqq.“

c)

v. 24 *ἀστοῖσιν δ' οὔπω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.*
*cfr. Sol. 7 *ἔργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν ἁδεῖν χαλεπόν.*

---

v. 41 sq. . . . . . *ἡγεμόνες δὲ*
τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.
*cfr. Sol. 4, 7 *δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος.*

---

v. 43 sqq. *οὐδεμίαν πω, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·*
. . . . . *μούναρχος δὲ πόλει μήποτε τῇδε ἅδοι.*
cfr. Sol. 9, 3 sq. *ἀνδρῶν ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται· εἰς δὲ μονάρχου*
δῆμος ἀϊδρίῃ δουλοσύνην ἔπεσεν.

---

v. 145 sq. *βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,*
ἢ πλουτεῖν ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
*cfr. Sol. 13, 7 sq. *χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι*
οὐκ ἐθέλω.

---

v. 153 *τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται.*[1])
cfr. Sol. 8 *τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.*

---

v. 167 sq. . . . . *τό δ' ἀτρεκὲς ὄλβιος οὐδεὶς*
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.
cfr. Sol. 14 *οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτός, ἀλλὰ πονηροὶ*
πάντες, ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.

---

v. 1075 sq. *πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν*
γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
cfr. Sol. 13, 65 sq. *πᾶσιν τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν,*
ᾗ μέλλει σχήσειν χρήματος ἀρχομένου.

---

[1]) cfr. ad h. vers. p. 8 adn. 3.

v. 105 sq. *δειλοὺς εὖ ἕρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν*
ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.
cfr. Pseudophoc. 152 *μὴ κακὸν εὖ ἔρξῃς· σπείρειν ἴσον ἔστ' ἐνὶ πόντῳ.*[1])

---

v. 189 *χρήματα γὰρ τιμῶσι:*
cfr. Alc. 50 *χρήματ' ἀνήρ*
et Hes. erg. 686 *χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.*

Cum Homeri carminibus magna copia gnomarum sive sententiarum contineatur, fieri non potuit, cum haec poesis in memoria et ore hominum versaretur, quin alii poetae eas respicerent.[2]) Ex hoc communi omnium fonte Theognidem quoque hausisse exempla ea probant, quae supra congessimus. Neque minus apparet in ethicis praeceptis Hesiodi carmina, praecipue opera et dies animo eius obversata esse, cum praesertim magna pars huius carminis „antiquissima praecepta practicae Graecorum philosophiae" contineat.[3]) Quamquam etiam in aliis rebus Theognis Hesiodi auctoritatem videtur secutus esse: Hesiodus enim in ethicis potissimum praeceptis saepe per apostrophen ad Persem fratrem se convertit. Idem Theognis facit, cum Cyrnum saepe eisdem fere verbis appellet quibus Hesiodus Persem:

Theogn. 1050 *σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλευ.*
cfr. Hes. erg. 107 *σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.*
Theogn. 27 *σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι·*
cfr. Hes. erg. 286 *σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω·*
Theogn. 755 *αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος·*
cfr. Hes. erg. 298 *ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς.*

---

[1]) Recte ad hunc versum Bergk PL p. 470: „ceterum fortasse antiquioris est poetae."

[2]) cfr. Bergk, griech. literaturgeschichte I, p. 833: „Homers gnomen, wie sie des griechischen volkes stimme aussprachen, erfreuten sich allgemeiner geltung, sie waren in jedermanns munde, wurden überall angewendet, auch wohl variirt und abgeändert oder nach belieben gedeutet."

[3]) cfr. etiam Fietkau, de carminum Hesiodeorum atque hymnorum quattuor magnorum vocabulis non Homericis, p 29.

Theogn. 99 sq. . . . *σὺ δέ μοι, φίλε, ταῦτ᾽ ἐνὶ θυμῷ φράζευ.*
cfr. Hes. erg. 687 sq. . . *ἀλλά σ᾽ ἄνωγα φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσίν.*

E numero poetarum elegiacorum Solonem[1]) maxime et eum quidem in eis potissimum elegiis Theognis imitatus est, quibus, quod Solo fecerat, „perditum civitatis statum depinxit.“[2]) Quod non solum sententiae ex Solonis elegiis haustae probant, sed etiam multa verba, quae ad res civiles pertinent, apud Theognidem leguntur, quibus Solo primum in carminibus usus videtur. Velut *μόναρχος* Sol. 9, 3. Theogn. 52 || *διχοστασίη*: Sol. 4, 38. Theogn. 78 || *δημόσιον κακόν*: Sol. 4, 27. Theogn. 50 || *στάσις ἔμφυλος*: Sol. 4, 19. *φόνος ἔμφυλος*: Theogn. 51, etc.

VII.

Observationes de pentametro

postremo loco addam, ut de arte Theognidea iudicium fieri possit.

1. De dactylorum et spondeorum usu in priore pentametri parte:

Binos dactylos in priore pentametri parte praebent:

Ex	11	Callini	pentametris	2
„	22	Archilochi	„	7
„	73	Tyrtaei	„	14
„	41	Mimnermi	„	14
„	106	Solonis	„	21
„	34	Xenophanis	„	4
„	466	Theognidis[3])	„	101
„	133	gnomologiae Theognideae, qui versus aliorum poetarum esse videntur . .		25
„	25	Anacreontis		6
„	134	Simonidis C.		30
Ex	1045	pentametris		224 = 21,5 %.

[1]) Zeller, geschichte der griech. philosophie I, p. 93: „Theognis allgemeiner sittlicher standpunkt steht dem solonischen nahe.“

[2]) cfr. Welcker, l. c. p. XXXIX. [3]) Omissis eis versibus qui aliorum poetarum videntur esse. cfr. p. 6 adn. 2.

Binos spondeos in priore pentametri parte praebent:

Ex	11 Callini . . .	pentametris	3
„	22 Archilochi . .	„	4
„	73 Tyrtaei . . .	„	14
„	41 Mimnermi . .	„	5
„	106 Solonis . . .	„	36
„	34 Xenophanis . .	„	15
„	466 Theognidis . .	„	120
„	133 gnomol. Theogn.	„	26
„	25 Anacreontis . .	„	4
„	134 Simonidis C. .	„	27
Ex	1045 pentametris		254 = 24,3 %.

Spondeum in primo, dactylum in altero versus pede praebent:

Ex	11 Callini . . .	pentametris	1
„	22 Archilochi . .	„	5
„	73 Tyrtaei . . .	„	20
„	41 Mimnermi . .	„	12
„	106 Solonis . . .	„	20
„	34 Xenophanis . .	„	8
„	466 Theognidis . .	„	108
„	133 gnomol. Theogn.	„	50
„	25 Anacreontis . .	„	6
„	134 Simonidis C. .	„	30
Ex	1045 pentametris		260 = 24,8 %.

Dactylum in primo, spondeum in altero versus pede praebent:

Ex	11 Callini . . .	pentametris	5
„	22 Archilochi . .	„	6
„	73 Tyrtaei . . .	„	25
„	41 Mimnermi . .	„	10
„	106 Solonis . . .	„	29
„	34 Xenophanis . .	„	7
„	466 Theognidis . .	„	137
„	133 gnomol. Theogn.	„	32
„	25 Anacreontis . .	„	9
„	134 Simonidis C. .	„	47
Ex	1045 pentametris		307 = 29,4 %.[1]

[1]) In 1045 vss. dactyli 1017 = 48,6 %.
„ „ „ spondei 1073 = 51,4 %.

Ex his numeris intellegi potest nonnullos poetas in metro prioris pentametri partis struendo valde inter se discrepare. Nam apud Mimnermum tertia pars pentametrorum in priore parte ex binis dactylis componitur, octava tantum pars ex binis spondeis; e contrario apud Xenophanem octava pars ex binis dactylis et fere dimidia ex binis spondeis. Apud Archilochum tertia pars ex binis dactylis, quinta ex binis spondeis; e contrario apud Solonem quinta pars ex binis dactylis, tertia ex binis spondeis. Apud reliquos poetas prioris pentametri partis forma maxime usitata componitur ex dactylo in primo et spondeo in altero versus pede.

2. De syllaba ancipiti et de hiatu in commissura pentametri.

a) Syllaba anceps in commissura pentametri legitur in his versibus:

Theogn. 2 *λήσομαι ἀρχόμενος* | *οὐδ' ἀποπαυόμενος.*

Apud Homerum $\overline{ος}$ syllaba ante vocalem posita saepe pro longa syllaba in certis hexametri sedibus usurpatur.[1]) $\overline{ος}$ syllaba producta legitur etiam apud Theogn. v. 329 ante caesuram penthemimeren *καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων.* Sic Bergk cum libris scripsit, alii *εὔβουλος δ'* vel *ὢν εὔβουλος ἕλεν.* cfr. PL p. 507.

Theogn. 440 *τὸν δ' αὐτοῦ ἴδιον* | *οὐδὲν ἐπιστρέφεται.*

Locus corruptus est. Quae viri docti coniecerunt vide apud Bergkium PL p. 513.

b) Hiatus in commissura pentametri legitur in his versibus:

Theogn. 478 (Euen. Par.?) *οὔτε τι γὰρ νήφω* | *οὔτε λίην μεθύω.*

Sed Athenaeus eundem versum sic tradidit:

οὔτε τι νήφων εἴμ' | *οὔτε λίαν μεθύων.*

Varias virorum doctorum coniecturas vide apud Bergkium PL p. 516.

Theogn. 992 in *A* sic legitur:

χαιρῆισι δύναται· ἄλλοτε δ' ἄλλος ἀνήρ.

---

[1]) cfr. Hartel, homerische studien I, p. 103. Praeterea cfr. Rossbach und Westphal, griech. metrik II², p. 352 adn. 1.

Sed recte Bergk scripsit:

χαιρήσεις· δύναται δ᾽ | ἄλλοτε ἄλλος ἀνήρ.[1])

Simon. C. 96, 2 *κυάνεον θανάτου | ἀμφεβάλοντο νέφος.*

Quae viri docti coniecerunt vide apud Bergkium PL p. 1150. Ceterum Bergk, Schneidewin, Hartung hoc epigramma Simonidi abiudicant.[2])

Constat igitur antiquiores poetas elegiacos rarissime syllabam ancipitem in pentametri commissura, hiatum autem fortasse nusquam admisisse.

3. De elisione in commissura pentametri.

Elisiones in commissura pentametri i. e. in diaeresis sede inveniuntur his locis[3]):

ο eliditur quinquies: Tyrt. 5, 4. 12, 2. Sol. 13, 60. Anacr. 104, 2.

Theogn. 982: *ἀλλ᾽ ἔρδων φαίνοι᾽ | εἴ τι δύναι᾽,*[4]) *ἀγαθόν.*

ι eliditur sexies: Call. 1, 9. Sol. 26, 2. Theogn. 660. 1142.

26 *οὔθ᾽ ὕων πάντεσσ᾽*[5]) | *ἁνδάνει οὔτ᾽ ἀνέχων*

522 *ξείνια δὲ πλεόνεσσ᾽*[6]) | *οὐ δυνατὸς παρέχειν.*

---

[1]) Nam *ἄλλοτε ἄλλος* non offendit. cfr. Homericum *ἄλλοτε ἄλλῳ* (Od. 4, 236) et Hes. erg. 713 *ἄλλοτε ἄλλον,* h. Merc. 558 *ἄλλοτε ἄλλῃ,* Phocyl. 15, 1 *ἄλλοτε ἄλλοι.* Sol. 13, 76 ubi Bergk recte *ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.*

[2]) cfr. Bergkii adn. ad epigr. 95 (PL p. 1149 sq.).

[3]) Eorum tantum versuum ipsa verba Graeca describam, de quorum lectione aliquid monendum est.

[4]) *φαίνοι᾽* et *δύναι᾽* teste Noltio, cuius collatione codicis Mutinensis Studemund utitur, habet *A* post rasuram, idem ante rasuram habebat *φαίνοιτ᾽* et *δύναιτ᾽.*

[5]) „*πάντεσσ᾽, quod Porson coniecerat, A.*" Sic Bergk. Sed teste Noltio *πάντεσσί* potius in *A* exstat. Quod si recte testatur Nolte, vix recte *πάντεσσ᾽* in hoc versu Theognidi tribuitur; cfr. tamen vs. 522. Dindorf (cfr. Steph. thes. I, 2 p. 636 C) *πᾶσιν* requirit. Legitur *πάντεσσι* etiam in vs. 373, sed in clausula Homerica. Praeterea Bergk hos vss. Theognidi abiudicat. Alias Theognis constanter forma *πᾶσιν* utitur: cfr. vss. 24. 63. 73. 251. 401. 449. 622. 718. 802. 804. Praeter vs. 522 terminatio *-εσσι(ν)* nusquam apud Theognidem ceterosve antiquiores poetas elegiacos exstat ante pentametri diaeresin.

[6]) *πλέον ἔστ᾽ AO.*

α eliditur decies: Archil. 8, 2. Tyrt. 10, 24. Mimn. 12, 4. Sol. 5, 6. Theogn. 294. 512. 780. 1102. 1124. Simon. C. 120, 2.

ε eliditur quinquagies semel[1]): Call. 1, 2. 1, 19. Archil. 3, 2. 9, 4. 9, 8. Tyrt. 10, 18. 10, 30. 11, 8. 11, 10. 12, 22. Mimn. 2, 12. Sol. 2, 6. 4, 38. 13, 22. 13, 28. Xenophan. 1, 2. 7, 4. Anacr. 103, 2. 105, 2. 108, 2. 109, 2. Simon. C. 130, 4. 145, 2. Theogn. 20. 122. 130. 164. 282. 290. 328. 344. 362. 390. 418. 452. 464. 468. 484. 500. 544. 742. 790. 886. 1012. 1094. 1112. 1138. 1160. 1214.

280 *μηδεμίαν κατόπισθ᾽*[2]) | *ἀζόμενον νέμεσιν.*
1180 *ἄλλοι δ᾽ Οὔλυμπόνδ᾽*[3]) | *ἐκπρολιπόντες ἔβαν.*

4. De formis vocabulorum.

Exemplis supra[4]) propositis probavimus poetas elegiacos longioribus et vetustioribus genetivi singularis et dativi pluralis terminationibus in *οιο, οισι, ησι* saepius in hexametro quam in pentametro usos esse. Eadem valent etiam de aliis formis epicis: saepius enim formae longiores in hexametro, breviores eorundem verborum formae in pentametro occurrunt. Quod nonnullis exemplis illustremus:

1) Apud Simonidem C. (139, 3. 100, 3) legitur in hexametro *νῆας*, in pentametro (142. 6) *ναῦς* pro forma epica *νῆας*, apud Theognidem (680) in pentametro *ναῦν* pro forma epica *νῆα*.

2) Theogn. 350 et 898 legimus in pentametro *νοῦν* pro usitato *νόον*. Sed legimus *νοῦς* etiam in prima hexametri thesi apud Theognidem v. 1183. Eandem formam praebent Homerus in tertia, Hesiodus in prima versus thesi (cfr. Od. 10, 240 et Hes. frgmt. 222, 2).[5])

---

[1]) Et quidem quadragies quinquies in *δὲ* et *τε* particulis, sexies in aliis vocabulis.

[2]) *κατόπισθ᾽ A, κατόπιν* rel.

[3]) *Οὔλυμπονδ᾽*, e Brunckii coniectura, Bergk scripsit; libri *Οὔλυμπον.* Disseruit de hoc loco de Leutsch in Philol. XXIX, p. 515.

[4]) cfr. p. 20.

[5]) Attamen Theogn. 641 non *εὔνουν* sed, quod Bergk coniecit, *εὔνοον* legendum est. 'Sane formae contractae verborum e *νόος* alioque verbo compositorum neque apud epicos neque apud elegiacos poetas

3) In hexametro legitur στήθεσσι(ν) (Theogn. 121. 387. 507. 899); in pentametro στήθεσιν (Theogn. 396. Simon. C. 85, 6).

4) In hexametro: Archil. 14 τόσσον. Sol. 5, 1 ὅσσον. Theogn. 83 τόσσους. 93 ὅσσον; in pentametro: Mimn. 2, 8. Tyrt. 6, 3 ὅσον. Sol. 14, 2 ὅσους. Theogn. 606 ὅσους.

5) In hexametro: Tyrt. 11, 13. Theogn. 735 ὀπίσσω; in pentametro: Sol. 13, 22 ὀπίσω.

6) In hexametro: Sol. 27, 5 ἀεξομένων. Theogn. 1031 ἀέξων. Simon. C. 84, 5 ἀέξει; in pentametro: Mimn. 2, 2 αὔξεται. Theogn. 362 αὔξεται.

7) In hexametro: Theogn. 323 ἀπολέσσαι. 831 ὄλεσσα; in pentametro: Theogn. 54 ὄλεσεν. 568 ὀλέσας. 664 ὤλεσε. 894 ὀλέσειε.

8) In hexametro: Theogn. 511 ἀνύσσας, in pentametro: Theogn. 954 ἤνυσα et ἀνύσας.

9) In hexametro: Theogn. 953 ἐτέλεσσα et τελέσσας; in pentametro: Theogn. 70. 690. 1076. 1160 τελέσαι.

Praeterea cfr. quae Renner[1]) dixit: „εε et εει vocales elegiaci epicorum more et solutas relinquunt et contrahunt. Quodsi videntur, cum numerum formarum solutarum exiguum, magnum contractarum respicis, Homeri vestigia deseruisse, non neglegendum est, permulta exempla inveniri in pentametris, ubi longiores formae non commode adhiberi poterant.“

Nonnusquam autem poetae elegiaci metri causa vetustiores

---

leguntur. Dignissimi autem qui respiciantur, hi sunt loci, quibus formae non contractae verbi simplicis eadem versus sede occurrunt:

Theogn. 91 ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
„ 109 ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς
„ 125 οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον οὐδὲ γυναικός
„ 367 ἀστῶν δ' οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ὅντιν' ἔχουσιν
„ 395 τοῦ μὲν γὰρ τὰ δίκαια φρονεῖ νόος, οὗ τέ περ αἰεί
„ 397 τοῦ δ' αὖτ' οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος οὔτ' ἀγαθοῖσιν
„ 439 νήπιος, ὃς τὸν ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῇσιν
„ 631 ᾧ τινι μὴ θυμοῦ κρέσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις

Certissime igitur scribendum est:
vs. 641 οὔτοι κ' εἰδείης οὔτ' εὔνοον οὔτε τὸν ἐχθρόν.

[1]) l. c. vol. I fasc. II p. 38.

formas in altera potissimum pentametri parte admittunt. Cuius rei haec contuli exempla: Mimn. 11, 6 *κεἰαται.* Sol. 4, 8. Theogn. 1124 *ἤλυθε.* Theogn. 152 *θέμεναι.* 544 *δόμεν.* 806 *φυλασσέμεναι.* 924 *ἐχέμεν.* Simon. C. 140, 4 *προδόμεν.* 142, 2 *ἀνθέμεναι.*

„Est Theognidis farraginis proprium, ut in ea permulti versus legantur, qui toti aut partim, prorsus iisdem aut fere similibus verbis, bis vel saepius repetuntur. Verisimillimum est hanc crebram repetitionem inde ortam esse, quod et Theognis et quicunque alii poetae ex indigesta mole protrahuntur, vocem vel sententiam aliquam a se excogitatam adeo adamaverint, ut identidem uterentur.“ Sic van der Mey.[1]) Recte, sed addendum est, quod A. R.[2]) dixit: „Von anfang an fand das alterthum in Homer unzählige selbstwiederholungen und zwar bei weitem nicht nur in den sogenannten stehenden epischen versen, — was theilweise eben aus der entstehungsart der homerischen gedichte zu erklären ist; — und was das ideal der dichtkunst darbot, musste nachahmungswerth sein.“ Ut igitur apud Homerum in fine potissimum hexametri, ita apud elegiacos poetas in altera pentametri parte certae formulae inveniuntur, quae saepius et apud plures poetas repetuntur. Et revera in pentametro magis quam in hexametro struendo inter se consentiunt poetae elegiaci. Nam hexametri quidem leges Homerus praescripserat, cuius exemplum alius ex poetis elegiacis aliter sequebatur; in pentametro autem struendo poetam elegiacum posteriorem imitatum esse elegiacos priores non solum ex certis formulis, quae omnium communes sunt, sed etiam e constanti multorum verborum collocatione intellegi potest.[3]) Quamquam haec non ad vivum resecanda esse e natura lyricae poesis apparet. Restat, ut quae supra diximus exemplis illustremus:

---

[1]) Studia Theognidea, p. 19.

[2]) Philolog. anzeiger 1872, 4. heft, p. 200.

[3]) Hanc constantem multorum verborum collocationem si respexeris, fortasse nonnulli versus in integrum restitui poterunt. Velut Theogn. vs. 172 legitur *γίνεται ἀνθρώποις οὔτ᾽ ἀγάθ᾽ οὔτε κακά.* Suspicio

Call. 1, 15 *ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.*
Tyrt. 7, 2 *εὖτέ τιν' οὐλομένη μοῖρα κίχοι θανάτου.*
Mimn. 6, 2 *ἑξηκονταέτη μοῖρα κίχοι θανάτου.*
Sol. 20, 4 *ὀγδωκονταέτη μοῖρα κίχοι θανάτου.*
Theogn. 340 *εἴ μ' ἀποτισάμενον μοῖρα κίχοι θανάτου.*
Simon. 119, 2 *Κλεισθενες, Εὐξείνῳ μοῖρ' ἔκιχεν θανάτου.*
Theogn. 820 *Κύρνε, συναμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.*
Sol. 27, 18 *οὐκ ἂν ἄωρος ἐὼν μοῖραν ἔχοι θανάτου.*
Sol. 13, 30 *αὐτοί, μηδὲ θεῶν μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ.*
Anacr. 112, 4 *ναίειν αἰῶνος μοῖραν ἔχοντ' ἀγαθήν.*[1])

Call. 1, 7 *γῆς πέρι καὶ παίδων κουριδίης τ' ἀλόχου.*
Tyrt. 10, 6 *παισί τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.*
Theogn. 1126 *Πηνελόπης ἔμφρων, κουριδίης ἀλόχου.*
Simon. 115, 4 *ἠΐθεον, πρὶν ἰδεῖν κουριδίην ἄλοχον.*

Tyrt. 12, 38 *πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς Ἀΐδην.*[2])

---

subnascitur scribendum esse *οὔτ' ἀγάθ' ἀνθρώποις γίνεται οὔτε κακά.* Vide enim verborum collocationem in vss.

1114 *οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες οὔτε κακῶν*
136 *ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίνεται εἴτε κακόν.*
60 *οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες οὔτ' ἀγαθῶν.*

Quem ad locum Bergk recte „poeta, inquit, videtur scripsisse *οὔτ' ἀγαθῶν γνώμην εἰδότες οὔτε κακῶν.*" De collocatione coniunctionum *οὔτε — οὔτε* apud Theognidem cfr. praeterea vss.

26 *οὐθ' ὕων πάντεσσ' ἁνδάνει οὔτ' ἀνέχων.*
166 *οὔτε κακὸς νόσφιν δαίμονος οὔτ' ἀγαθός.*
268 *οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται οὔτε δίκας*
368 *οὔτε γὰρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω οὔτε κακῶς.*
54 *οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ᾔδεσαν οὔτε νόμους.*

Praeterea *γίνεται,* ubi in pentametro apud Theognidem legitur, praeter hunc locum constanter in primo alterius pentametri partis pede positum est: cfr. vss. 136. 162. 170. 218. 270. 334. 462. 474. 798. 832. 988. 1004. 1020. 1030. 1118. 1182. 1194.

[1]) cfr. etiam Aristot. *πέπλ.*

29, 2 *νέρθ' ὑπ' ἐμοὶ κεῖται μοῖραν ἔχων θανάτου.*
31, 2 *ἐνθάδ' ἐνὶ Τροίῃ μοῖραν ἔχουσι βίον.*
33, 2 *ἐνθάδ' ἐνὶ Τροίῃ μοῖρα κατέσχε βίον.*
42, 2 *κεῖται, ἐπεὶ παντὸς μοῖραν ἔπλησε βίον.*

[2]) de Leutsch hunc versum Mimnermo tribuit.

Mimn. 2, 14 *ἱμείρων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς Ἀΐδην.*
Sol. 24, 8 *χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς Ἀΐδεω.*
Theogn. 802 *ὅστις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς Ἀΐδεω.*
Simon. C. 96, 2 *κυδαίνουσ' ἀνάγει δώματος ἐξ Ἀΐδεω.*

Tyrt. 3, 3 *χρυσοκόμης ἔχρη πίονος ἐξ ἀδύτου.*
Theogn. 808 *ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ ἀδύτου.*

Theogn. 594 *τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.*
Simon. C. 123, 2 *γαῖ', ἐρατῆς ἥβης πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.*

Tyrt. 11, 2 *θαρσεῖτ', οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει.*
Theogn. 536 *ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, καὐχένα λοξὸν ἔχει.*

Tyrt. 11, 18 *ἀνδρὸς φεύγοντος δηΐῳ ἐν πολέμῳ.*
Simon. C. 146, 4 *πυκνὰ κραδαινομένα δαΐῳ ἐν πολέμῳ.*

Tyrt. 10, 30 *ζωὸς ἐών, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.*
Simon. C. 105, 4 *παισὶ λιπεῖν, αὐτοὶ δ' ἐν προμάχοισι πεσεῖν.*

Theogn. 396 *ἰθεῖα γνώμη στήθεσιν ἐμπεφύῃ.*
Simon. C. 85, 6 *ἀνδρῶν ἦτε νέων στήθεσιν ἐμφύεται.*

Mimn. 12, 2 *οὐδέποτ' ἄμπαυσις γίγνεται οὐδεμία*
Theogn. 170 *ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίνεται οὐδεμία*
„ 462 *χρήμασι τῶν ἄνυσις γίνεται οὐδεμία*
„ 1182 *οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίνεται οὐδεμία.*

Sol. 14, 2 *πάντες, ὅσους θνητοὺς ἥλιος καθορᾷ*
Theogn. 168 *ἀνθρώπων, ὁπόσους ἥλιος καθορᾷ*
„ 616 *τῶν νῦν ἀνθρώπων ἥλιος καθορᾷ*
„ 850 *ἀνθρώπων ὁπόσους ἥλιος καθορᾷ.*

Tyrt. 10, 4 *πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον.*
Theogn. 124 *καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.*
„ 812 *τῶν δ' ἄλλων πάντων, Κύρν', ἀνιηρότατον.*

Theogn. 210 τῆς δὲ φυγῆς ἐστιν τοῦτ᾽ ἀνιηρότατον.[1])
„ 258 ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ᾽ ἀνιηρότατον.

Sol. 11, 6 σύμπασιν δ᾽ ὑμῖν κοῦφος ἔνεστι νόος.
Theogn. 580 σμικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.
„ 498 πίνῃ ὑπὲρ μέτρον κοῦφον ἔθηκε νόον.
„ 622 πᾶσιν δ᾽ ἀνθρώποις αὐτὸς ἔνεστι νόος.
„ 74 εἴ με φιλεῖς καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.
„ 698 συγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον.
„ 792 καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.
„ 814 εἰδήσω καὶ τῶν ὅντιν᾽ ἔχουσι νόον.
„ 1016 ἐξετάσαι τε φίλους, ὅντιν᾽ ἔχουσι νόον.

Theogn. 182 ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.
„ 684 ζητοῦσιν χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.
„ 752 τρύχονται χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ
„ 180 δίζησθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης.

Theogn. 140 ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ᾽ ἀμηχανίης.
„ 1080 οὐ ξυνετὰ θνητοῖς πείρατ᾽ ἀμηχανίης.
„ 392 ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.
„ 632 Κύρνε καὶ ἐν μεγάλαις κεῖται ἀμηχανίαις.
„ 646 κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμὸν ἀμηχανίῃ.

Substantiva in $\overline{\text{υνη}}$ apud elegiacos poetas plerumque in fine pentametri leguntur:
Theogn. 1226 μάρτυς ἐγώ, σὺ δ᾽ ἐμοὶ γίνου ἀληθοσύνης.
„ 758 αἰεὶ δεξιτέρην χεῖρ᾽ ἐπ᾽ ἀπημοσύνῃ.
„ 230 χρήματά τοι θνητοῖς γίνεται ἀφροσύνη.

---

[1]) ἀνιηρότατον pro ἀνιηρότερον, quod hoc loco omnes codices praebent, scribendum esse, non solum *A*, qui post vs. 332 ἀνιηρότατον praebet, sed etiam alii loci, quos supra attuli, probant, quibus hic pentametri exitus tanquam sollemnis formula occurrit. Ceterum superlativi et comparativi formae simili modo quo hoc loco saepius permutatae sunt: cfr. e. g. Finsler, kritische untersuchungen zur geschichte der griech. anthologie p. 53 et Jacobsii adn. ad anthol. Pal. II p. 188. cfr. etiam van Herwerden l. c. p. 10.

Sol. 13, 70 *συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.*
Theogn. 1114 *φεύγομεν, ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη.*
Simon. C. 100, 2 *ἤρκεσαν ἀργαλέην πατρίδι δουλοσύνην.*
Sol. 4, 18 *εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην.*
„ 11, 4 *καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην.*
„ 26, 2 *καὶ Μουσέων, ἃ τίθησ' ἀνδράσιν εὐφροσύνας.*
Anacr. 94, 4 *συμμίσγων ἐρατῆς μνήσκεται εὐφροσύνης.*
Theogn. 776 *τῆσδε πόλευς, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνη*
„ 1068 *τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.*
„ 1100 *ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην*
„ 712 *ἐς φάος ἠελίου. σφῇσι πολυφροσύναις.*
„ 284 *μήθ' ὅρκῳ πίσυνος μήτε φιλημοσύνῃ.*

Sol. 4, 6 *ἀστοὶ βούλονται χρήμασι πειθόμενοι.*
Theogn. 194 *εἰς οἴκους ἄγεται χρήμασι πειθόμενος.*
Sol. 4, 11 *πλουτοῦσιν δ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενοι.*
„ 13, 12 *ἔρχεται, ἀλλ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενος.*
Theogn. 380 *ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων.*
„ 948 *τρέψας οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.*
„ 1152 *δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.*
Simon. 92, 2 *κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.*
„ 140, 2 *εὐτόλμῳ ψυχῆς λήματι πειθόμενοι.*
Theogn. 756 *αἰνήσεις μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.*

Archil. 1, 2 *καὶ Μουσέων ἐρατὸν δῶρον ἐπιστάμενος.*
Sol. 13, 52 *ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.*
Theogn. 564 *ἄνδρα χρεών, σοφίην πᾶσαν ἐπιστάμενον.*
„ 652 *ἐσθλὰ μετ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον.*
„ 772 *τί σφιν χρήσηται μοῦνος ἐπιστάμενος;*

Sed haec hactenus. Quod igitur Rumpel[1]) de tragicis poetis dicit, qui, postquam plura verba apud tragicos poetas constanter fere eadem versus sede legi exemplis demonstravit,

---

[1]) Philol. XX, p. 147.

pergit: „auch für andere wörter liessen sich wohl bestimmte stellungen bei den tragikern ermitteln, woraus man nachweisen könnte, dass sie wie die epiker und besonders Homer, stereotype stellungen und verbindungen für gewisse oft vorkommende ausdrücke hatten, welche, wenn auch die freiheit des dichterischen schaffens beschränkend, doch geeignet waren ihnen bei der handhabung des versmasses vielfach erleichterung zu gewähren“, — id suo iure de elegiacis poetis dici potest.

Postquam hunc libellum amplissimo philosophorum ordini Argentoratensi tradidi, partem eorum, quae ipse congesseram, edoctus sum praeoccupatam esse ab Ioanne G. Roschero in programm. gymnasii Freibergensis a. 1871 et 1872. Typis tamen exprimendam curavi eam formam libelli mei, qua is tum erat, cum amplissimo illi ordini traditus est.

Lipsiae typis Poeschelii et Treptii.